Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 3 ta' April 2025
(OR. en)

7750/25

JAI 415	**COPEN 79**
COSI 55	**FREMP 76**
ENFOPOL 109	**RELEX 413**
CRIMORG 59	**CFSP/PESC 530**
ENFOCUSTOM 53	**PROCIV 32**
IXIM 73	**CIVCOM 85**
CT 42	**COPS 157**
COTER 48	**IPCR 22**
CORDROGUE 43	**HYBRID 29**
CYBER 87	**DISINFO 20**
MIGR 121	**TELECOM 104**
FRONT 80	**DIGIT 58**
ASIM 28	**MI 197**
VISA 51	**COMPET 226**
SCHENGEN 20	**UD 73**
JAIEX 32	**ENV 237**
CATS 13	**TRANS 114**
DATAPROTECT 59	**CULT 27**
DROIPEN 36	**RECH 138**
EU-LISA	***EUDA***
CH	***FRA***
FRONTEX	***NO***
EUAA	***LI***
EUROJUST	***IS***
EPPO	***CEPOL***
EUROPOL	

NOTA TA' TRAŻMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	2 ta' April 2025
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2025) 148 final
Suġġett:	KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI dwar ProtectEU: Strateġija Ewropea ta’ Sigurtà Interna

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuż id-dokument COM(2025) 148 final.

Mehmuż: COM(2025) 148 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Strasburgu, 1.4.2025
COM(2025) 148 final

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI

dwar ProtectEU: Strateġija Ewropea ta' Sigurtà Interna

MT MT

1. ProtectEU: Strateġija Ewropea ta' Sigurtà Interna

Is-sigurtà hija l-pedament li fuqu jinbnew il-libertajiet kollha tagħna. Id-demokrazija, l-istat tad-dritt, id-drittijiet fundamentali, il-benesseri tal-Ewropej, il-kompetittività u l-prosperità – jiddependu kollha fuq il-kapaċità tagħna li nipprovdu garanzija ta' sigurtà bażika. Fl-era l-ġdida ta' theddid għas-sigurtà li ngħixu fiha issa, il-kapaċità tal-Istati Membri tal-UE li jiggarantixxu s-sigurtà għaċ-ċittadini tagħhom hija aktar minn qatt qabel kontinġenti fuq **approċċ unifikat u Ewropew għall-protezzjoni tas-sigurtà interna tagħna**. F'xenarju ġeopolitiku li qed jevolvi, l-Ewropa trid tkompli tagħmel tajjeb għall-wegħda dejjiema tagħha ta' paċi.

Diġà ttieħdu l-ewwel passi lejn il-bini ta' apparat ta' sigurtà Ewropew. F'dawn l-aħħar għaxar snin, tajna lill-Unjoni mekkaniżmi kollettivi mtejba għall-azzjoni fl-oqsma tal-infurzar tal-liġi u l-kooperazzjoni ġudizzjarja, is-sigurtà tal-fruntieri, il-ġlieda kontra l-kriminalità serja u organizzata, il-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-estremiżmu vjolenti u l-protezzjoni tal-infrastruttura kritika fiżika u diġitali tal-UE. L-implimentazzjoni xierqa tal-leġiżlazzjoni adottata qabel u tal-politiki żviluppati tibqa' kruċjali.

In-natura tat-theddid tal-lum u r-rabta intrinsika bejn is-sigurtà interna u esterna tal-UE jirrikjedu li mmorru lil hinn.

L-istampa tat-theddid hija qawwija. Il-linji bejn it-**theddid ibridu** u l-gwerra miftuħa huma mċajpra. Ir-Russja ilha twettaq kampanja ibrida online u offline kontra l-UE u s-sħab tagħha, biex tfixkel u timmina l-koeżjoni soċjetali u l-proċessi demokratiċi, u biex tittestja s-solidarjetà tal-UE mal-Ukrajna. L-Istati barranin ostili u l-atturi sponsorjati mill-istat ifittxu li jinfiltraw u jfixklu l-infrastruttura kritika u l-ktajjen tal-provvista tagħna, jisirqu data sensittiva u jippożizzjonaw lilhom infushom għal tfixkil massimu fil-futur. Huma jużaw il-kriminalità bħala servizz u lill-kriminali bħala prokura. Barra minn hekk, id-dipendenzi tagħna fuq pajjiżi terzi f'termini ta' ktajjen tal-provvista jagħmluna aktar vulnerabbli għal kampanji ibridi minn stati ostili.

Networks tal-kriminalità organizzata b'saħħithom qed jipproliferaw fl-Ewropa, qed jitrawmu online u qed jinfirxu fl-ekonomija tagħna u qed jaffettwaw lis-soċjetà tagħna, kif enfasizzat fil-Valutazzjoni mill-UE tat-Theddid mill-Kriminalità Serja u Organizzata (SOCTA, Serious and Organised Crime Threat Assessment) ppreżentata reċentement mill-Europol[1]. Ladarba l-kriminalità organizzata trabbi l-għeruq f'komunità jew settur ekonomiku, il-qerda tagħha ssir battalja iebsa: terz tal-aktar networks kriminali ta' theddida ilhom attivi għal aktar minn għaxar snin. Il-kriptovaluti u s-sistemi finanzjarji paralleli jgħinuhom jaħslu u jaħbu r-rikavat kriminali tagħhom.

Il-**livell ta' theddid terroristiku fl-Ewropa qed ikompli jikber.** Il-kriżijiet reġjonali barra mill-UE joħolqu effett kollaterali, li jipprovdi motivazzjoni ġdida għall-atturi terroristiċi fl-ispettru ideoloġiku kollu biex jirreklutaw, jimmobilizzaw jew jibnu l-kapaċitajiet tagħhom. Huma jimmiraw l-isforzi tagħhom ta' radikalizzazzjoni u reklutaġġ speċifikament lejn l-aktar sezzjonijiet vulnerabbli tas-soċjetajiet tagħna u b'mod partikolari lejn ċerti żgħażagħ. Huma jispiraw attakki ta' atturi individwali u żieda qawwija fl-estremiżmu kontra s-sistemi li l-għan tagħhom huwa li jfixklu l-ordni ġuridiku demokratiku.

Il-qabżiet u l-limiti tal-**avvanz teknoloġiku** qed jipprovdu għodod essenzjali għat-tisħiħ tal-apparat tas-sigurtà tagħna. Iżda l-attakki ċibernetiċi u l-manipulazzjoni tal-informazzjoni barranija qed isiru dejjem aktar prevalenti, filwaqt li jisfruttaw teknoloġiji ġodda bħall-intelliġenza artifiċjali. It-tfal, iż-żgħażagħ u l-anzjani huma partikolarment f'riskju online u t-tixrid tal-mibegħda online jhedded il-libertà tal-espressjoni u l-koeżjoni soċjali.

[1] https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf

Ħajjitna saret inqas sigura, u dan qed jinħass dejjem aktar mill-Ewropej, li l-**perċezzjoni tagħhom tas-sikurezza u s-sigurtà fl-UE** tnaqqret sal-punt li, meta mistoqsija dwar il-futur, 64 fil-mija għandhom it-tendenza li jkunu mħassba dwar is-sigurtà tal-UE.[2] In-negozji huma wkoll kulma jmur dejjem aktar imħassbin; il-miżinformazzjoni u d-diżinformazzjoni, il-kriminalità u l-attività illeċita u l-ispjunaġġ ċibernetiku kollha jidhru fost l-ewwel għaxar riskji identifikati fir-Rapport dwar ir-Riskji Globali tal-Forum Ekonomiku Dinji tal-2025[3].

L-Ewropej għandhom ikunu **jistgħu jgħixu ħajjithom mingħajr biża'**, kemm jekk fit-toroq, id-dar, f'postijiet pubbliċi, fuq il-metrò, jew fuq l-internet. Il-protezzjoni tan-nies, speċjalment dawk l-aktar vulnerabbli għall-attakki, li għandhom it-tendenza li jaffettwaw b'mod sproporzjonat lit-tfal, lin-nisa u lill-minoranzi, inklużi l-komunitajiet Lhud u Musulmani, hija fil-qalba tal-ħidma tal-UE dwar is-sigurtà. Dan huwa essenzjali biex jinbnew soċjetajiet reżiljenti u koeżivi.

Il-Kummissjoni qed tistabbilixxi **Strateġija Ewropea ta' Sigurtà Interna** biex tiġġieled aħjar it-theddid fis-snin li ġejjin. B'sett ta' għodod legali aktar qawwi, kooperazzjoni aktar profonda u kondiviżjoni akbar tal-informazzjoni, se nsaħħu r-reżiljenza u l-kapaċità kollettiva tagħna li nantiċipaw, nipprevjenu, nidentifikaw u nirreaġixxu b'mod effettiv għat-theddid għas-sigurtà. Approċċ unifikat għas-sigurtà interna jista' jappoġġja lill-Istati Membri biex jisfruttaw is-setgħa tat-teknoloġija biex isaħħu, mhux idgħajfu s-sigurtà, filwaqt li jippromwovu spazju diġitali sigur għal kulħadd. Barra minn hekk, jappoġġja rispons komuni mill-Istati Membri għal bidliet politiċi u ekonomiċi globali li jaffettwaw is-sigurtà interna tal-Unjoni.

Din l-istrateġija hija ggwidata minn **tliet prinċipji** u tinkorpora fil-qalba tagħha r-rispett għall-istat tad-dritt u d-drittijiet fundamentali.

L-ewwel nett, tistabbilixxi l-ambizzjoni ta' bidla fil-kultura dwar is-sigurtà. Neħtieġu **approċċ min-naħa tas-soċjetà kollha** li jinvolvi liċ-ċittadini u lill-partijiet ikkonċernati kollha, inklużi s-soċjetà ċivili, ir-riċerka, l-akkademja u l-entitajiet privati. L-azzjonijiet skont l-istrateġija għalhekk jieħdu approċċ integrat u b'diversi partijiet ikkonċernati kull meta jkun possibbli.

It-tieni, **il-kunsiderazzjonijiet tas-sigurtà jeħtieġ li jiġu integrati u jsiru parti mil-leġiżlazzjoni, il-politiki u l-programmi kollha tal-UE**, inkluża l-azzjoni esterna tal-UE. Il-leġiżlazzjoni, il-politiki u l-programmi jeħtieġ li jitħejjew, jiġu rieżaminati u implimentati b'perspettiva ta' sigurtà, filwaqt li jiġi żgurat li l-kunsiderazzjonijiet ta' sigurtà meħtieġa jiġu indirizzati sabiex jiġi promoss approċċ koerenti u komprensiv għas-sigurtà.

Fl-aħħar nett, Ewropa sikura, sigura u reżiljenti teħtieġ **investiment serju mill-UE, mill-Istati Membri tagħha u mis-settur privat.** Il-prijoritajiet u l-azzjonijiet stabbiliti f'din l-Istrateġija jeħtieġu riżorsi suffiċjenti umani u finanzjarji biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni tagħhom. Kif stabbilit fil-Komunikazzjoni dwar it-triq lejn il-qafas finanzjarju pluriennali li jmiss[4], l-Ewropa se jkollha bżonn iżżid l-infiq pubbliku għas-sigurtà u tippromwovi r-riċerka u l-investiment fis-sigurtà, filwaqt li ssaħħaħ l-awtonomija strateġika tagħha.

Din l-Istrateġija tikkomplementa l-**Istrateġija għal Unjoni tal-Preparatezza**[5], li tistabbilixxi approċċ integrat li jkopri l-perikli kollha għall-preparatezza għall-kunflitti, għad-diżastri kkawżati mill-bniedem kif ukoll dawk naturali, u għall-kriżijiet, u l-**White Paper Konġunta għall-Prontezza tad-Difiża Ewropea 2030**[6], li tappoġġja l-iżvilupp u l-akkwist ta' kapaċitajiet ta' difiża madwar l-UE biex jiskoraġġixxu avversarji barranin. Il-Kummissjoni se tipproponi

[2] Flash Eurobarometer FL550: EU Challenges and Priorities.
[3] https://reports.weforum.org/docs/WEF_Global_Risks_Report_2025.pdf, p.17.
[4] COM (2025) 46 final.
[5] JOIN (2025) 130 final.
[6] JOIN (2025) 120 final.

wkoll **Tarka Ewropea għad-Demokrazija** biex issaħħaħ ir-reżiljenza demokratika fl-UE. Flimkien, dawn l-inizjattivi jistabbilixxu viżjoni għal UE sikura, sigura u reżiljenti.

Governanza Ewropea ġdida tas-sigurtà interna

Il-Kummissjoni se taħdem mill-qrib mal-Istati Membri u l-aġenziji tal-UE biex ittejjeb l-approċċ tal-UE għas-sigurtà interna kemm fil-livell strateġiku kif ukoll f'dak operazzjonali.

Dan se jsir permezz ta':

- **identifikazzjoni konsistenti tal-implikazzjonijiet potenzjali għas-sigurtà u l-preparatezza ta' inizjattivi ġodda u riveduti tal-Kummissjoni mill-bidu u matul il-proċess tan-negozjati**
- **laqgħat regolari tal-Grupp tal-Proġett tal-Kummissjoni dwar is-Sigurtà Interna Ewropea, appoġġjati minn kollaborazzjoni strateġika transsettorjali fil-Kummissjoni**
- **preżentazzjonijiet tal-analiżi tat-theddid relatati mas-sigurtà interna b'appoġġ għall-ħidma tal-Kulleġġ tas-Sigurtà**
- **diskussjonijiet mal-Istati Membri fil-Kunsill dwar l-isfidi tas-sigurtà interna li qed jevolvu abbażi tal-analiżi tat-theddid u l-iskambju dwar prijoritajiet ta' politika ewlenin**
- **rapportar regolari lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill biex tiġi traċċata u appoġġjata l-implimentazzjoni sistematika ta' inizjattivi ewlenin ta' sigurtà**

2. Għarfien integrat tas-sitwazzjoni u analiżi tat-theddid

Se ngħammru lill-UE b'modi ġodda ta' kondiviżjoni u kombinazzjoni tal-informazzjoni u nipprovdu analiżi regolari tat-theddid għas-sigurtà interna tal-UE, li tikkontribwixxi għal valutazzjoni komprensiva tar-riskji u t-theddid.

Is-sigurtà tibda b'**antiċipazzjoni effettiva**. L-UE trid tiddependi fuq għarfien komprensiv, awtonomu biżżejjed u aġġornat tas-sitwazzjoni u analiżi tat-theddid. Intelligence azzjonabbli, li l-Istati Membri huma mħeġġa jsaħħu aktar permezz tal-Kapaċità Unika ta' Analiżi tal-Intelligence (SIAC, Single Intelligence Analysis Capacity), bħala l-punt uniku ta' dħul għall-intelligence tal-Istati Membri, hija vitali għall-valutazzjoni u l-ġlieda kontra t-theddid, u fl-aħħar mill-aħħar tinforma l-azzjonijiet ta' politika u leġiżlattivi[7]. Jeħtieġ li nużaw l-**analiżi bbażata fuq l-intelligence** u l-**valutazzjonijiet tat-theddid** fil-livell tal-UE b'mod aktar effettiv u kollaborattiv.

Filwaqt li tibni fuq id-diversi valutazzjonijiet tar-riskju u tat-theddid prodotti fil-livell tal-UE u għal setturi speċifiċi[8], il-Kummissjoni se tħejji **analiżijiet regolari tat-theddid għas-sigurtà interna tal-UE** biex tidentifika l-isfidi ewlenin tas-sigurtà, bil-ħsieb li tinforma l-prijoritajiet tal-politika. Dawn se jgħinu fl-iżvilupp ta' politika tas-sigurtà interna aġli u reattiva li tindirizza b'mod effettiv it-theddid li qed jevolvi, tipproteġi aħjar lin-nies u lin-negozji kontra l-attakki, u tippermetti interventi ta' politika mmirati fil-ħin. Dawn l-analiżijiet tat-theddid għas-sigurtà

[7] Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness, p. 23.

[8] Il-Valutazzjonijiet tat-Theddid Settorjali li se jikkontribwixxu biex jinfurmaw din l-analiżi tat-theddid jinkludu l-Valutazzjoni ta' Theddid mill-Kriminalità Serja u Organizzata tal-UE (SOCTA), ir-Rapport tal-UE tas-Sitwazzjoni u t-Tendenzi tat-Terroriżmu (TE-SAT, Terrorism Situation and Trend Report), ir-Rapport Konġunt dwar il-Valutazzjoni Ċibernetika (JCAR, Joint Cyber Assessment Report), u valutazzjonijiet futuri tat-theddid, ir-riskji u l-metodi tal-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu li għandhom jitwettqu mill-Kummissjoni u mill-Awtorità għall-Ġlieda Kontra l-Ħasil tal-Flus.

interna **tal-UE se jikkontribwixxu wkoll għall-valutazzjoni komprensiva tar-riskji u t-theddid tal-UE (transsettorjali, li tkopri l-perikli kollha)** żviluppata mill-Kummissjoni u mir-Rappreżentant Għoli, kif stabbilit fl-Istrateġija għal Unjoni tal-Preparatezza.

Il-fiduċja u t-trattament sigur huma essenzjali għall-kondiviżjoni tal-informazzjoni, u dan jirrikjedi infrastruttura affidabbli u sigura. L-istituzzjonijiet, il-korpi u l-aġenziji tal-UE jeħtieġ li jiżguraw il-kapaċità tagħhom li jużaw **kanali ta' komunikazzjoni siguri** għall-iskambju ta' informazzjoni sensittiva u klassifikata bejniethom u mal-Istati Membri. L-investimenti f'**sistemi siguri interoperabbli** u teknoloġija affidabbli se jsaħħu l-awtonomija tal-UE u jsaħħu l-kapaċità tal-UE li timmaniġġja l-kriżijiet u tiżgura r-reżiljenza operazzjonali. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tħeġġeġ lill-koleġiżlaturi biex jiffinalizzaw in-negozjati dwar ir-**Regolament propost dwar is-sigurtà tal-informazzjoni fl-istituzzjonijiet, fil-korpi, fl-uffiċċji u fl-aġenziji tal-Unjoni**, b'mod partikolari biex jiġi żgurat qafas komuni għat-trattament ta' informazzjoni sensittiva mhux klassifikata u klassifikata[9].

Sabiex tiżgura s-sigurtà operazzjonali u l-għarfien tas-sitwazzjoni tagħha stess, il-Kummissjoni se tirrevedi l-qafas ta' governanza tas-sigurtà korporattiva tagħha u tistabbilixxi **Ċentru Integrat tal-Operazzjonijiet tas-Sigurtà (ISOC, Integrated Security Operations Centre)** biex tipproteġi lin-nies, l-assi fiżiċi u l-operazzjonijiet fis-siti kollha tal-Kummissjoni. Il-Kummissjoni se tagħti spinta wkoll lill-kapaċitajiet operazzjonali u analitiċi tagħha għall-identifikazzjoni u l-mitigazzjoni tat-theddid ibridu.

F'konformità mal-Istrateġija għal Unjoni tal-Preparatezza, il-kunsiderazzjonijiet ta' preparatezza u sigurtà se jiġu integrati u jsiru parti mil-leġiżlazzjoni, il-politiki u l-programmi kollha tal-UE. Meta tħejji jew tirrieżamina l-leġiżlazzjoni, il-politiki jew il-programmi b'perspettiva ta' preparatezza u sigurtà, il-Kummissjoni se tidentifika b'mod konsistenti l-impatti potenzjali tal-għażla ta' politika ppreferuta fuq il-preparatezza u s-sigurtà. Dan se jkun sostnut b'taħriġ regolari għal dawk li jfasslu l-politika fil-Kummissjoni.

Biex tappoġġja lill-Istati Membri, il-Kummissjoni se tiddiskuti l-isfidi tas-sigurtà interna li qed jevolvu u l-prijoritajiet ta' politika ewlenin mal-Kunsill u taġġornah regolarment dwar l-implimentazzjoni tal-Istrateġija. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se żżomm lill-Parlament Ewropew u lill-partijiet ikkonċernati rilevanti infurmati u involuti fl-azzjonijiet rilevanti kollha.

Azzjonijiet ewlenin

Il-Kummissjoni se:

- **tiżviluppa u tippreżenta analiżi regolari tat-theddid għall-isfidi tas-sigurtà interna tal-UE**

L-Istati Membri huma mħeġġa:

- **isaħħu l-kondiviżjoni tal-intelligence mas-SIAC u jiżguraw kondiviżjoni aħjar tal-informazzjoni mal-aġenziji u l-korpi tal-UE**

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill huma mħeġġa:

- **jiffinalizzaw in-negozjati dwar ir-Regolament propost dwar is-sigurtà tal-informazzjoni fl-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni**

[9] COM (2022)119 final

3. Kapaċitajiet ta' sigurtà msaħħa tal-UE

Se niżviluppaw għodod ġodda għall-infurzar tal-liġi, bħal Europol imġedded, u mezzi aħjar ta' koordinazzjoni u żgurar ta' skambju sigur tad-data u aċċess legali għad-data.

Biex tiġġieled b'mod effettiv it-theddid li qed jevolvi, l-UE trid issaħħaħ il-kapaċitajiet tas-sigurtà tagħha u trawwem l-innovazzjoni. Bħala l-atturi primarji kontra t-theddid għas-sigurtà interna, l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi u dawk ġudizzjarji jeħtieġu l-għodod u l-kapaċitajiet operazzjonali t-tajba biex jaġixxu fil-pront u b'mod effettiv. Huwa importanti li dawn l-awtoritajiet ikunu jistgħu jikkomunikaw u jikkoordinaw bejn il-fruntieri u bejn is-servizzi biex jipprevjenu, jidentifikaw, jinvestigaw u jipprosekwixxu b'mod effiċjenti.

Aġenziji u korpi tal-UE għas-sigurtà interna

L-aġenziji u l-korpi tal-UE fil-ġustizzja, l-affarijiet interni u ċ-ċibersigurtà għandhom rwol ewlieni fl-arkitettura tas-sigurtà tal-UE – rwol li jkompli jikber hekk kif ir-responsabbiltajiet tagħhom jespandu.

Illum, 25 sena wara l-istabbiliment tagħha, il-**Europol** hija aktar ċentrali minn qatt qabel għall-qafas tas-sigurtà tal-UE. Hija tappoġġja investigazzjonijiet transfruntiera kumplessi, tiffaċilita l-iskambju ta' informazzjoni, tiżviluppa għodod innovattivi għall-pulizija u tipprovdi għarfien espert avvanzat għall-infurzar tal-liġi. Madankollu, diversi fatturi jipprevjenu lill-Europol milli tilħaq bis-sħiħ il-potenzjal operazzjonali tagħha fl-appoġġ ta' attivitajiet investigattivi u operazzjonali fil-qlieda kontra l-kriminalità transfruntiera: dawn ivarjaw minn livell insuffiċjenti ta' riżorsi għall-fatt li l-mandat attwali tagħha ma jkoprix theddid ġdid għas-sigurtà, bħas-sabotaġġ, it-theddid ibridu jew il-manipulazzjoni tal-informazzjoni. Huwa għalhekk li l-Kummissjoni se tipproponi **riforma ambizzjuża tal-mandat tal-Europol**, biex din tinbidel f'aġenzija tal-pulizija verament operattiva, li tappoġġja aħjar lill-Istati Membri. L-għan huwa li jissaħħu l-għarfien espert teknoloġiku tal-Europol u l-kapaċità li tappoġġja l-aġenziji nazzjonali tal-infurzar tal-liġi, li tissaħħaħ il-koordinazzjoni ma' aġenziji u korpi oħra u mal-Istati Membri, li jissaħħu s-sħubijiet strateġiċi mal-pajjiżi sħab u s-settur privat, u li tiġi żgurata sorveljanza msaħħa tal-Europol.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se taħdem biex tkompli **ttejjeb l-effettività u l-komplementarjetà tal-aġenziji u l-korpi tal-UE għas-sigurtà interna u ssaħħaħ il-kooperazzjoni bla xkiel** bejniethom.

Il-mandat tal-**Eurojust** se jiġi vvalutat u msaħħaħ għal kooperazzjoni ġudizzjarja aktar effettiva, li ssaħħaħ il-komplementarjetà u l-kooperazzjoni mal-Europol. Dan jinkludi t-tisħiħ tal-effiċjenza tal-Eurojust kif ukoll il-kapaċità tagħha li tipprovdi appoġġ u analiżi proattivi lill-awtoritajiet ġudizzjarji tal-Istati Membri. Barra minn hekk, minħabba l-kompetenza unika **tal-UPPE** li jinvestiga u jressaq quddiem il-ġustizzja reati li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, il-Kummissjoni se tqis kif l-aħjar ittejjeb il-kapaċità tal-UPPE biex jipproteġi l-fondi tal-Unjoni. Dan se jinkludi t-tisħiħ tal-kooperazzjoni bejn l-UPPE u l-Europol.

Skambju ta' informazzjoni effiċjenti u sigur bejn l-aġenziji huwa kruċjali għall-kooperazzjoni. Il-Europol u l-Frontex jeħtieġu skambju reċiproku rapidu ta' informazzjoni, inkluż għal finijiet operazzjonali, b'segwitu għad-Dikjarazzjoni Konġunta ta' Jannar 2024[10]. L-**eu-LISA** għandha rwol ċentrali fl-iżgurar tal-ħżin u d-disponibbiltà siguri tad-data għal koordinazzjoni aħjar u skambju ta' informazzjoni aktar effiċjenti bejn l-aġenziji. L-**Aġenzija tal-UE għad-Drittijiet Fundamentali** tipprovdi għarfien espert dwar il-protezzjoni tad-drittijiet fundamentali fl-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-politiki tas-sigurtà.

[10] https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/europol-frontex_joint_statement_signed_31.1.2024.pdf.

L-**Awtorità tal-UE għall-Ġlieda Kontra l-Ħasil tal-Flus (AMLA, Anti-Money Laundering Authority)** ingħatat is-setgħa li tqabbel l-informazzjoni, fuq bażi ta' hit/no-hit, ma' informazzjoni magħmula disponibbli mill-Europol, mill-UPPE, mill-Eurojust u mill-Uffiċċju tal-UE ta' Kontra l-Frodi biex twettaq analiżijiet konġunti ta' każijiet transfruntiera.

L-**ENISA** għandha rwol ċentrali fl-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni Ewropea dwar iċ-ċibersigurtà. Fir-**reviżjoni** li jmiss tal-**Att dwar iċ-Ċibersigurtà**, il-Kummissjoni se tivvaluta l-mandat tagħha u tipproponi li timmodernizzah biex issaħħaħ il-valur miżjud tal-UE tagħha.

Il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet doganali u awtoritajiet oħra tal-infurzar tal-liġi se tiżdied bil-ħolqien propost tal-**Awtorità Doganali tal-UE** u l-**Pjattaforma tad-Data Doganali tal-UE** skont il-pakkett tar-Riforma Doganali tal-UE. L-informazzjoni mill-Pjattaforma futura u data relatata mill-Europol, il-Eurojust, l-UPPE, l-OLAF, l-AMLA u l-Frontex, fil-qafas tal-kompetenzi rispettivi tagħhom, se ttejjeb l-analiżi konġunta u tikkontribwixxi għal attivitajiet operazzjonali aktar koerenti, b'mod partikolari fil-fruntieri esterni. Il-Kummissjoni tħeġġeġ lill-koleġiżlaturi biex ilestu malajr in-negozjati dwar ir-Riforma Doganali tal-UE u se tkompli tassistihom għal dan l-għan.

It-titjib tal-komplementarjetà bejn l-UPPE, l-OLAF, il-Europol, il-Eurojust, l-AMLA u l-Awtorità Doganali tal-UE proposta se jibni wkoll fuq ir-riżultati tar-rieżami li għaddej tal-**Arkitettura tal-UE Kontra l-Frodi**. Is-sigurtà interna tista' tibbenefika minn dan l-approċċ olistiku, li jiffoka fuq użu aħjar kemm tal-mezzi kriminali kif ukoll dawk amministrattivi, l-interoperabbiltà tas-sistemi tal-IT u kooperazzjoni mtejba.

Komunikazzjoni Kritika

Illum, is-**sistemi kritiċi ta' komunikazzjoni**[11] jitħaddmu, fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, b'mod iżolat fil-livell nazzjonali. Dan ifisser li persuni tal-ewwel rispons spiss ma jkunux jistgħu jikkomunikaw mal-kontropartijiet tagħhom meta jaqsmu l-fruntiera fi Stati Membri oħra. F'xi Stati Membri, hemm ukoll limitazzjonijiet fuq il-komunikazzjonijiet bejn tipi differenti ta' persuni tal-ewwel rispons (pereż. il-pulizija u l-ambulanzi). L-istandards tal-biċċa l-kbira tas-sistemi ma jissodisfawx ir-rekwiżiti tal-lum f'termini ta' funzjonalità u reżiljenza, u b'hekk jillimitaw b'mod sinifikanti l-kapaċità ta' reazzjoni tal-persuni tal-ewwel rispons, speċjalment bejn il-fruntieri.

Biex ittejjeb il-kapaċità tal-UE li tirreaġixxi għall-kriżijiet, il-Kummissjoni se tipproponi leġiżlazzjoni biex toħloq **Sistema Ewropea ta' Komunikazzjoni Kritika (EUCCS, European Critical Communication System)** biex tgħaqqad is-sistemi ta' komunikazzjoni kritika tal-ġenerazzjoni li jmiss tal-Istati Membri fl-UE. L-għan huwa li l-EUCCS tkun ibbażata fuq tliet pilastri strateġiċi: il-mobbiltà operazzjonali, ir-reżiljenza b'saħħitha u l-awtonomija strateġika. L-inizjattiva tal-EUCCS se tistabbilixxi rekwiżiti armonizzati u se tgħin biex jiġu mmodernizzati s-sistemi ta' komunikazzjoni kritika tal-Istati Membri, biex b'hekk ikunu jistgħu jiffunzjonaw b'mod bla xkiel. Se testendi wkoll il-kopertura tas-sistema permezz tas-sistema multiorbitali futura tal-IRIS²[12]. Il-proġetti ffinanzjati mill-UE se jibnu l-kapaċitajiet tekniċi għall-EUCCS, filwaqt li jiddependu primarjament fuq il-fornituri tat-teknoloġija Ewropej, biex titrawwem l-awtonomija strateġika tal-UE f'dan is-settur sensittiv.

[11] Jiġifieri, in-networks użati mill-infurzar tal-liġi, il-gwardji tal-fruntieri, l-awtoritajiet doganali, il-protezzjoni ċivili, il-pumpiera, dawk li jirrispondu għal emerġenza medika u atturi ewlenin oħra għas-sigurtà u s-sikurezza pubblika.

[12] L-Infrastruttura tal-UE għar-Reżiljenza, l-Interkonnettività u s-Sigurtà bis-Satellita

Aċċess legali għad-data

L-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi u dawk ġudizzjarji jeħtieġ li jkunu jistgħu jinvestigaw u jieħdu azzjoni kontra l-kriminalità. Illum, kważi l-forom kollha ta' kriminalità serja u organizzata għandhom impronta diġitali[13]. Madwar 85 % tal-investigazzjonijiet kriminali issa jiddependu fuq il-kapaċità tal-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi li jaċċessaw l-informazzjoni diġitali.[14]

Il-**Grupp ta' Livell Għoli dwar l-Aċċess għad-Data għal Infurzar Effettiv tal-Liġi** enfasizza fir-rapport konklużiv tiegħu[15] li l-infurzar tal-liġi u l-ġudikatura kienu qed jitilfu t-taqtigħa kontra l-kriminali matul l-aħħar għaxar snin hekk kif il-kriminali jagħmlu użu minn għodod u prodotti pprovduti minn ġuriżdizzjonijiet oħra, minn fornituri li stabbilew miżuri li jċaħħduhom mill-mezzi biex jikkooperaw ma' talbiet legali f'każijiet kriminali individwali. Għalhekk, il-kooperazzjoni sistematika bejn l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi u l-partijiet privati, inklużi l-fornituri tas-servizzi, hija essenzjali fl-isforzi futuri biex jiġu sfrattati n-networks kriminali u l-individwi l-aktar ta' theddida fl-Unjoni u lil hinn minnha.

Hekk kif id-diġitalizzazzjoni ssir aktar mifruxa u tipprovdi sors dejjem jikber ta' għodod ġodda għall-kriminali, huwa essenzjali qafas għall-aċċess għad-data li jwieġeb għall-ħtiġijiet li ninfurzaw il-liġijiet tagħna u nipproteġu l-valuri tagħna. Fl-istess ħin, l-iżgurar li s-sistemi diġitali jibqgħu siguri minn aċċess mhux awtorizzat huwa ugwalment vitali biex tiġi ppreservata ċ-ċibersigurtà u tiġi protetta kontra theddid emerġenti għas-sigurtà. Tali oqfsa ta' aċċess iridu jirrispettaw ukoll id-drittijiet fundamentali, filwaqt li jiżguraw fost l-oħrajn li l-privatezza u d-data personali jkunu protetti b'mod adegwat.

Matul dawn l-aħħar snin, l-UE ħadet azzjoni kemm biex tindirizza l-**kriminalità online kif ukoll biex tiffaċilita l-aċċess għall-evidenza diġitali għar-reati kollha**, bl-adozzjoni ta' regoli dwar l-evidenza elettronika li se japplikaw bis-sħiħ minn Awwissu 2026[16]. Dawn se jiġu kkomplementati minn strumenti internazzjonali għall-iskambju ta' informazzjoni u evidenza. Il-Kummissjoni dalwaqt se tipproponi l-iffirmar u l-konklużjoni tal-**Konvenzjoni** l-ġdida **tan-NU kontra ċ-Ċiberkriminalità**.

Biex issegwi r-rakkomandazzjonijiet tal-Grupp ta' Livell Għoli[17], fl-ewwel nofs tal-2025 il-Kummissjoni se tippreżenta **pjan direzzjonali li jistabbilixxi l-miżuri legali u prattiċi** li tipproponi li tieħu **biex tiżgura aċċess legali u effettiv għad-data**. Fis-segwitu għal dan il-Pjan Direzzjonali, il-Kummissjoni se tipprijoritizza valutazzjoni tal-impatt tar-**regoli dwar iż-żamma tad-data** fil-livell tal-UE u l-preparatezza ta' **Pjan Direzzjonali Teknoloġiku dwar il-kriptaġġ**, biex tidentifika u tivvaluta soluzzjonijiet teknoloġiċi li jippermettu lill-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi jaċċessaw data kriptata b'mod legali, filwaqt li tissalvagwardja ċ-ċibersigurtà u d-drittijiet fundamentali.

Kooperazzjoni operazzjonali

Il-Kummissjoni se taħdem mal-Istati Membri, l-aġenziji u l-korpi tal-UE u l-pajjiżi sħab biex issaħħaħ il-kooperazzjoni operazzjonali, li hija essenzjali għal approċċ aktar effettiv għall-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata transnazzjonali u t-terroriżmu.

---

[13] https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf

[14] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX:52019PC0070.

[15] Concluding report of the High-Level Group on access to data for effective law enforcement- 15/11/2024, 4802e306-c364-4154-835b-e986a9a49281_en.

[16] Ir-Regolament (UE) 2023/1543 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Lulju 2023 dwar l-Ordnijiet ta' Produzzjoni Ewropej u l-Ordnijiet ta' Preservazzjoni Ewropej għall-evidenza elettronika fi proċedimenti kriminali u għall-eżekuzzjoni ta' sentenzi ta' kustodja wara proċedimenti kriminali, ĠU L 191, 28.7.2023.

[17] Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar l-aċċess għad-data għal infurzar effettiv tal-liġi (12 ta' Diċembru 2024) https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-16448-2024-INIT/mt/pdf.

Bħala l-qafas ewlieni tal-UE għal azzjoni konġunta kontra l-kriminalità serja u organizzata, il-**Pjattaforma Multidixxiplinari Ewropea Kontra t-Theddid Kriminali (EMPACT, European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats)** kisbet riżultati operazzjonali sostanzjali. Iċ-ċiklu li jmiss tal-EMPACT 2026-2029 jippreżenta opportunità biex dan il-qafas jissaħħaħ saħansitra aktar. Sabiex jiġu sfrattati n-networks kriminali u l-individwi l-aktar ta' theddida, l-Unjoni trid tissimplifika u tiffoka l-isforzi tagħha fuq l-aktar prijoritajiet urġenti, issaħħaħ l-impenji tal-Istati Membri u tiżgura użu effettiv tar-riżorsi.

Għal dak l-għan, il-Kummissjoni se taħdem mal-Presidenzi tal-Kunsill u l-Istati Membri biex **timmassimizza l-potenzjal tal-EMPACT u tindirizza l-prijoritajiet ewlenin għaċ-ċiklu li jmiss tal-EMPACT 2026-2029**. F'dawn l-oqsma ta' prijorità, hemm bżonn ta' intelligence dwar l-aktar networks kriminali ta' theddid, investigazzjonijiet konġunti u task forces operazzjonali u rispons ġudizzjarju b'saħħtu, inkluż approċċ "segwi l-flus". Barra minn hekk, jeħtieġ li l-Unjoni tindirizza r-reklutaġġ u l-infiltrazzjoni kriminali u ssaħħaħ il-kooperazzjoni u t-taħriġ fl-infurzar tal-liġi internazzjonali u bejn diversi aġenziji.

Il-Kummissjoni se tappoġġja wkoll forom oħra ta' **kooperazzjoni operazzjonali transfruntiera fl-infurzar tal-liġi fost l-Istati Membri u l-Pajjiżi Assoċjati ma' Schengen**. Iż-żona Schengen, mingħajr kontrolli fil-fruntieri interni, teħtieġ kooperazzjoni mill-qrib u skambju ta' informazzjoni fost l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi tal-Istati Membri biex jiġi żgurat livell għoli ta' sigurtà interna. Illum, l-uffiċjali tal-infurzar tal-liġi għadhom qed jiffaċċjaw sfidi meta jissorveljaw jew iwettqu interventi urġenti bejn il-fruntieri[18], u l-ġlieda kontra t-theddid ibridu teħtieġ ukoll kooperazzjoni transfruntiera msaħħa. Għandu jinħoloq **Grupp ta' Livell Għoli dwar il-futur tal-kooperazzjoni operazzjonali fl-infurzar tal-liġi** biex tiġi żviluppata viżjoni strateġika kondiviża.

L-iskambju effiċjenti tad-data fost l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi huwa essenzjali wkoll għal kooperazzjoni transfruntiera effettiva. Ladarba tiġi stabbilita, l-**arkitettura tal-interoperabbiltà** se tipprovdi lill-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi u lill-Europol b'aċċess effettiv għal informazzjoni kruċjali. Fl-istess ħin, l-UE u l-Istati Membri tagħha għandhom jipprijoritizzaw l-iskambju bilaterali u multilaterali ta' informazzjoni, permezz tal-implimentazzjoni legali u teknika tar-**Regolament Prüm II**[19], f'kooperazzjoni mal-eu-LISA u l-Europol. Dan se jippermetti skambji awtomatizzati siguri ta' marki tas-swaba', profili tad-DNA, data tar-reġistrazzjoni tal-vetturi, immaġnijiet tal-wiċċ, u rekords tal-pulizija permezz ta' routers tal-UE. Fil-livell nazzjonali, l-Istati Membri jeħtieġ li jimplimentaw id-**Direttiva dwar l-Iskambju ta' Informazzjoni**[20] li ttejjeb il-kanali ta' skambju ta' informazzjoni għal fluss transfruntier ta' informazzjoni bla xkiel, filwaqt li jiżguraw l-integrazzjoni tagħhom ma' sistemi fil-livell tal-Unjoni, bħal SIENA[21].

Kooperazzjoni transfruntiera effettiva tiddependi wkoll fuq it-trawwim ta' **kultura komuni tal-infurzar tal-liġi tal-UE**. Taħriġ konġunt, ċentri ta' eċċellenza u programmi ta' mobilità huma essenzjali biex jintlaħaq dan l-għan. Il-Kummissjoni se tesplora kif l-UE tista' tappoġġja bl-

[18]Kif irrapportat fil-Valutazzjoni tal-Kummissjoni tal-effett mogħti mill-Istati Membri lir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/915 tad-9 ta' Ġunju 2022 dwar il-kooperazzjoni operazzjonali fl-infurzar tal-liġi (5909/25).

[19] Ir-Regolament (UE) 2024/982 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Marzu 2024 dwar it-tiftix u l-iskambju awtomatizzat ta' data għall-kooperazzjoni tal-pulizija, u li jemenda d-Deċiżjonijiet tal-Kunsill 2008/615/ĠAI u 2008/616/ĠAI u r-Regolamenti (UE) 2018/1726, (UE) 2019/817 u (UE) 2019/818 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ir-Regolament Prüm II) ĠU L, 2024/982, 5.4.2024.

[20] Id-Direttiva (UE) 2023/977 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-10 ta' Mejju 2023 dwar l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi tal-Istati Membri u li tħassar id-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2006/960/ĠAI ĠU L 134, 22.5.2023, p. 1–24.

[21] Applikazzjoni ta' Network għall-Iskambju Sikur ta' Informazzjoni.

aħjar mod it-taħriġ għall-awtoritajiet tal-Istati Membri, billi tiddependi fuq is-**CEPOL** bħala l-aġenzija tal-UE għat-taħriġ fl-infurzar tal-liġi.

It-tisħiħ tas-sigurtà tal-fruntieri

It-tisħiħ tar-reżiljenza u s-sigurtà tal-fruntieri esterni huwa kruċjali biex jiġi miġġieled it-theddid ibridu, bħall-użu tal-migrazzjoni bħala arma, biex l-atturi tat-theddid u l-oġġetti ma jitħallewx jidħlu fl-UE, u sabiex il-kriminalità transfruntiera u t-terroriżmu jiġu miġġielda b'mod effettiv. **Is-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen (SIS, Schengen Information System) hija ppjanata li tissaħħaħ** fl-2026 biex tippermetti lill-Istati Membri jdaħħlu allerti dwar ċittadini ta' pajjiżi terzi involuti fit-terroriżmu, inklużi ġellieda terroristi barranin, u f'reati serji oħra, abbażi ta' data kondiviża minn pajjiżi terzi mal-Europol.

Interoperabbiltà mtejba tas-sistemi ta' informazzjoni tal-UE fuq skala kbira se tipprovdi lill-Istati Membri b'informazzjoni essenzjali dwar individwi minn pajjiżi terzi li jaqsmu jew li għandhom l-intenzjoni li jaqsmu l-fruntieri esterni, filwaqt li tgħin lill-awtoritajiet jivvalutaw il-kundizzjonijiet għall-awtorizzazzjoni tad-dħul fit-territorju tal-Istati Membri[22]. Il-Kummissjoni se tkompli taħdem mill-qrib mal-Istati Membri u mal-eu-LISA għall-implimentazzjoni rapida ta' dawn is-sistemi, b'mod partikolari s-**Sistema ta' Dħul/Ħruġ (EES, Entry/Exit System)**, **is-Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar (ETIAS, European Travel Information and Authorisation System) u s-Sistema ta' Informazzjoni dwar il-Viża (VIS, Visa Information System) riveduta**, biex tiżgura l-operat bla xkiel u l-benefiċċji tas-sigurtà tagħhom.

Biex tkompli ssaħħaħ is-sigurtà tal-fruntieri u ssaħħaħ il-kooperazzjoni tal-UE fid-dawl tat-theddid li qed jevolvi, **il-Kummissjoni se tipproponi li ssaħħaħ il-Frontex**. Il-Gwardji Ewropej tal-Fruntiera u tal-Kosta għandhom jittriplaw għal 30 000 maż-żmien. L-Aġenzija għandha tkun mgħammra b'teknoloġija avvanzata għas-sorveljanza u l-għarfien tas-sitwazzjoni, inkluż intelligence rilevanti għall-Ġestjoni Integrata Ewropea tal-Fruntieri u aċċess għal servizzi governattivi robusti tal-UE għall-Osservazzjoni tad-Dinja għall-kontroll tal-fruntieri li għandhom jiġu skjerati sal-2027. Dan għandu jkompli jsaħħaħ il-kapaċità tad-detezzjoni, il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-kriminalità transfruntiera fil-fruntieri esterni kif ukoll it-tisħiħ tal-appoġġ tagħha lill-Istati Membri bl-implimentazzjoni tar-ritorni, b'mod partikolari fir-rigward ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi li jippreżentaw riskju għas-sigurtà.

Il-frodi tad-dokumenti u tal-identità tiffaċilita l-faċilitazzjoni ta' dħul klandestin ta' migranti, it-traffikar ta' bnedmin, il-movimenti kriminali klandestini, u t-traffikar ta' oġġetti illeċiti. Id-**detettur ta' identitajiet multipli (MID, multiple-identity dector)**[23], ladarba jkun operazzjonali, se jtejjeb il-kapaċità tal-awtoritajiet nazzjonali li jidentifikaw individwi li jużaw identitajiet multipli u jiġġieldu l-frodi tal-identità. Il-Kummissjoni se tesplora modi kif ittejjeb is-sigurtà tad-dokumenti tal-ivvjaġġar u tar-residenza maħruġa liċ-ċittadini tal-UE u liċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tivvaluta kif il-Kartieri tal-Identità Diġitali tal-UE, li għandhom jiġu introdotti skont il-Qafas Ewropew għall-Identità Diġitali sa tmiem l-2026, jistgħu jikkontribwixxu għat-tisħiħ tas-sigurtà tad-dokumenti tal-ivvjaġġar u

[22] B'mod partikolari, is-Sistema ta' Dħul/Ħruġ (EES) se tippermetti lill-Istati Membri jidentifikaw ċittadini ta' pajjiżi terzi fil-fruntieri esterni taż-żona Schengen u jirreġistraw id-dħul u l-ħruġ tagħhom, filwaqt li tippermetti identifikazzjoni sistematika ta' persuni li jibqgħu fit-territorju wara l-iskadenza tal-awtorizzazzjoni għas-soġġorn. Qabel il-wasla ta' ċittadin ta' pajjiż terz fil-fruntieri esterni, is-Sistema Ewropea ta' Informazzjoni u ta' Awtorizzazzjoni għall-Ivvjaġġar (ETIAS) u s-Sistema ta' Informazzjoni dwar il-Viża (VIS) se jippermettu lill-Istati Membri jivvalutaw minn qabel jekk il-preżenza ta' ċittadin ta' pajjiż terz fit-territorju tal-UE toħloqx riskju għas-sigurtà.

[23] L-MID huwa wieħed mill-komponenti tal-interoperabbiltà introdotti bir-Regolament (UE) 2019/818 u r-Regolament 2019/817.

jtejbu l-verifika tal-identità. Dan se jikkomplementa l-proposti dwar il-kredenzjali tal-ivvjaġġar diġitali u l-Applikazzjoni tal-Ivvjaġġar Diġitali tal-UE[24].

L-**informazzjoni dwar l-ivvjaġġar** hija kruċjali għall-awtoritajiet biex jidentifikaw u jinvestigaw movimenti ta' kriminali, terroristi, u oħrajn li joħolqu theddid għas-sigurtà. Filwaqt li jeżisti qafas tal-UE għall-informazzjoni dwar l-ivvjaġġar kummerċjali bl-ajru[25], l-ipproċessar tad-data minn modi oħra tat-trasport għal finijiet ta' infurzar tal-liġi huwa frammentat. Konsegwentement, il-kriminali u t-terroristi jistgħu jisfruttaw modi differenti ta' trasport għal attivitajiet illegali mhux identifikati. Il-Kummissjoni se taħdem mal-Istati Membri u l-industrija tat-trasport biex **issaħħaħ il-qafas ta' informazzjoni dwar l-ivvjaġġar** billi tesplora skema tal-Unjoni li tirrikjedi li l-operaturi ta' titjiriet privati jiġbru u jittrasferixxu data dwar il-passiġġieri, tevalwa r-regoli dwar l-ipproċessar tar-Reġistru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri, u tivvaluta modi kif jiġi ssimplifikat l-ipproċessar tal-informazzjoni dwar l-ivvjaġġar marittimu. Għat-trasport bit-triq, il-Kummissjoni se tivvaluta użu estiż ta' sistemi ta' **Rikonoxximent Awtomatiku tal-Pjanċi (ANPR, Automatic Number Plate Recognition)** u żżid il-possibbiltajiet għal sinerġiji mas-SIS.

Approċċ ta' prospettiva, innovazzjoni u xprunat mill-kapaċità

Il-Kummissjoni se tiżviluppa **approċċ komprensiv ta' prospettiva dwar is-sigurtà interna fil-livell tal-UE**, li jiddependi fuq l-aħjar prattiki identifikati fil-livell nazzjonali. Dan l-approċċ se jappoġġja t-tfassil tal-politika u jiggwida l-investimenti fir-riċerka u l-innovazzjoni rilevanti dwar is-sigurtà ffinanzjati mill-UE.

Ir-riċerka u l-innovazzjoni għandhom rwol kruċjali fis-sigurtà interna billi joħolqu soluzzjonijiet għall-ġlieda kontra t-theddid emerġenti, inkluż mill-użu ħażin tat-teknoloġija[26]. L-UE trid tkompli tinvesti, permezz tar-riċerka u l-innovazzjoni dwar is-sigurtà ffinanzjati mill-UE[27], fl-iżvilupp ta' għodod u soluzzjonijiet innovattivi biex tindirizza t-theddid għas-sigurtà filwaqt li taderixxi mar-regoli u d-drittijiet fundamentali tal-UE. Il-Kummissjoni għandha tappoġġja t-tranżizzjoni mir-riċerka għall-iskjerament, biex tiżgura l-adozzjoni effettiva ta' dawk il-kapaċitajiet moderni, bi prijorità fuq **teknoloġiji moderni** bħall-IA. Dan l-approċċ għandu jinkludi taħriġ biex jittejjeb l-użu tas-sistemi tal-IA u kapaċitajiet tekniċi oħra mill-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi u dawk ġudizzjarji. Barra minn hekk, meta rilevanti, il-potenzjal ta' użu doppju tat-teknoloġiji għandu jiġi sfruttat fiż-żewġ direzzjonijiet (minn ċivili għal difiża, u mid-difiża għal ċivili)[28].

Iċ-**Ċentru tal-Innovazzjoni tal-UE għas-Sigurtà Interna**[29], network ta' laboratorji tal-innovazzjoni li jipprovdu l-aħħar aġġornamenti tal-innovazzjoni u soluzzjonijiet effettivi biex jappoġġjaw il-ħidma tal-atturi tas-sigurtà interna fl-UE u fl-Istati Membri, se jgħinu biex ir-riċerka tiġi integrata fil-prattika u fil-politika. It-titjib tal-effettività tal-Europol jeħtieġ it-tisħiħ tar-Repożitorju tal-Għodod tal-Europol (ETR, Europol Tool Repository), li jippermettilha

---

[24] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/mt/ip_24_5047.

[25] Il-qafas tar-Reġistru tal-Ismijiet tal-Passiġġieri (PNR, Passenger Name Record) u tal-Informazzjoni bil-Quddiem dwar il-Passiġġieri (API, Advance Passenger Information) stabbiliti bid-Direttiva (UE) 2016/681 ("id-Direttiva dwar il-PNR") u r-Regolament (UE) 2025/12, ir-Regolament (UE) 2025/13 ("ir-Regolamenti dwar l-API").

[26] Ara r-rapport taċ-Ċentru Konġunt tar-Riċerka tal-Kummissjoni "Emerging risks and opportunities for EU internal security stemming from new technologies" https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC139674.

[27] Study on strengthening EU-funded security research and innovation – 20 years of EU-Funded Civil Security Research and Innovation – 2025, https://data.europa.eu/doi/10.2837/0004501.

[28] Kif stabbilit fir-rapport ta' Niinistö.

[29] Ċentru tal-Innovazzjoni tal-UE għas-Sigurtà Interna | Europol.

tidentifika, tiżviluppa, takkwista b'mod konġunt, u tapplika teknoloġiji avvanzati b'mod operazzjonali. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tistabbilixxi **Kampus għar-Riċerka u l-Innovazzjoni fis-Sigurtà** fiċ-Ċentru Konġunt tar-Riċerka tagħha, li jlaqqa' flimkien lir-riċerkaturi biex iqassru ċ-ċiklu mir-riżultati tar-riċerka għall-innovazzjoni, l-iżvilupp u l-implimentazzjoni b'suċċess, filwaqt li jnaqqsu l-kostijiet għall-iżvilupp, l-ittestjar u l-validazzjoni.

Iż-**Żona Ewropea tar-Riċerka** tagħna hija min-natura tagħha stess kollaborattiva, u għalhekk permeabbli għall-interferenza barranija u d-diżinformazzjoni. Wara l-adozzjoni tar-rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar is-sigurtà tar-riċerka[30], il-Kummissjoni u l-Istati Membri qed jieħdu miżuri biex jagħtu s-setgħa lill-atturi rilevanti, fost l-oħrajn billi jistabbilixxu Ċentru ta' Għarfien Espert dwar is-sigurtà tar-riċerka.

Azzjonijiet ewlenin

Il-Kummissjoni se tadotta:

- **proposta leġiżlattiva biex l-Europol tiġi ttrasformata f'aġenzija tal-infurzar tal-liġi verament operazzjonali fl-2026**
- **proposta leġiżlattiva biex issaħħaħ l-Eurojust fl-2026**
- **proposta leġiżlattiva biex issaħħaħ ir-rwol u l-kompiti tal-Frontex fl-2026**
- **proposta leġiżlattiva biex tiġi stabbilita Sistema Ewropea ta' Komunikazzjoni Kritika fl-2026**

Il-Kummissjoni se:

- **tippreżenta Pjan Direzzjonali li jistabbilixxi t-triq 'il quddiem dwar l-aċċess legali u effettiv għad-data għall-infurzar tal-liġi fl-2025**
- **tħejji valutazzjoni tal-impatt fl-2025 bil-ħsieb li taġġorna r-regoli dwar iż-żamma tad-data fil-livell tal-UE, kif xieraq**
- **tippreżenta Pjan Direzzjonali Teknoloġiku dwar il-kriptaġġ biex tidentifika u tivvaluta soluzzjonijiet teknoloġiċi li jippermettu aċċess legali għad-data mill-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi fl-2026**
- **taħdem lejn il-ħolqien ta' Grupp ta' Livell Għoli biex issaħħaħ il-kooperazzjoni operazzjonali fl-infurzar tal-liġi**
- **toħloq Kampus ta' Riċerka u Innovazzjoni fis-Sigurtà fiċ-Ċentru Konġunt tar-Riċerka tiegħu fl-2026**

Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri u l-aġenziji rilevanti tal-UE, se:

- **issaħħaħ l-arkitettura tal-EMPACT**
- **taħdem lejn l-introduzzjoni rapida tal-arkitettura tal-interoperabbiltà u l-implimentazzjoni tar-Regolament Prüm II**
- **issaħħaħ il-qafas ta' informazzjoni dwar l-ivvjaġġar**

L-Istati Membri huma mħeġġa:

- **jittrasponu u jimplimentaw bis-sħiħ id-Direttiva dwar l-Iskambju tal-Informazzjoni**

[30] ĠU C/2024/3510, 30.5.2024.

4. Reżiljenza kontra theddid ibridu u atti ostili oħra

Se nibnu r-reżiljenza kontra t-theddid ibridu billi nsaħħu l-protezzjoni tal-infrastruttura kritika, insaħħu ċ-ċibersigurtà, niżguraw iċ-ċentri tat-trasport u l-portijiet u niġġieldu t-theddid online.

Il-frekwenza u s-sofistikazzjoni ta' atti ostili li jimminaw is-sigurtà tal-UE żdiedu, b'atturi malizzjużi li jespandu l-arsenal tagħhom b'mod sinifikanti. Kampanji ibridi mmirati lejn l-UE, l-Istati Membri u s-sħab tagħha, intensifikaw, u jinkludu atti ta' sabotaġġ immirati lejn infrastruttura kritika, ħruq doluż, attakki ċibernetiċi, interferenza elettorali, manipulazzjoni tal-informazzjoni u interferenza minn barranin (FIMI, foreign information manipulation and interference), inkluża d-diżinformazzjoni, u l-użu tal-migrazzjoni bħala arma. Minħabba r-rwol politiku u operazzjonali tagħhom, u n-natura tal-informazzjoni li jittrattaw, l-istituzzjonijiet, il-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni ("entitajiet tal-Unjoni") mhumiex eżentati.

L-UE trid **issaħħaħ ir-reżiljenza tagħh**a, tuża l-għodod attwali b'mod effettiv, u tiżviluppa modi ġodda biex tikkonfronta dan it-theddid li qed jevolvi li jirriżulta minn atturi statali u mhux statali, kemm issa kif ukoll fil-futur.

Infrastruttura kritika

It-theddid għall-**infrastruttura kritika**, inkluż it-theddid ibridu bħas-sabotaġġ u l-attività ċibernetika malizzjuża, huwa ta' tħassib kbir, b'mod partikolari għall-infrastruttura li tgħaqqad lill-Istati Membri – kemm jekk ikunu interkonnetturi tal-enerġija jew kejbils ta' komunikazzjoni transfruntiera, u t-trasport. Mill-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna, l-atti ta' sabotaġġ immirati lejn l-infrastruttura kritika żdiedu, b'mod partikolari fl-2024, li affettwaw bosta Stati Membri. Il-kooperazzjoni bejn is-servizzi tal-infurzar tal-liġi, tas-sigurtà u taċ-ċibersigurtà, il-protezzjoni militari u ċivili, u l-operaturi privati hija essenzjali għall-antiċipazzjoni, l-identifikazzjoni, il-prevenzjoni u r-rispons għal tali atti b'mod effettiv.

It-tnaqqis tal-vulnerabbiltajiet u t-tisħiħ tar-reżiljenza tal-entitajiet kritiċi huma essenzjali biex jiġi żgurat il-forniment mingħajr interruzzjoni ta' servizzi essenzjali vitali għall-ekonomija u s-soċjetà. It-traspożizzjoni f'waqtha u l-implimentazzjoni korretta mill-Istati Membri kollha tad-**Direttiva dwar ir-Reżiljenza tal-Entitajiet Kritiċi (CER, Critical Entities Resilience)**[31] u d-**Direttiva dwar miżuri għal livell għoli komuni ta' ċibersigurtà madwar l-Unjoni (NIS2)**[32] huma għalhekk kruċjali f'dak ir-rigward.

Biex tiżgura progress rapidu, il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri fl-identifikazzjoni ta' entitajiet kritiċi[33] u fl-iskambju ta' prattiki tajbin dwar l-istrateġiji nazzjonali u dwar il-valutazzjonijiet tar-riskju fir-rigward tas-servizzi essenzjali, f'kooperazzjoni mal-**Grupp tar-Reżiljenza tal-Entitajiet Kritiċi u l-Grupp ta' Kooperazzjoni tal-NIS**. Jekk iseħħ tfixkil fl-infrastruttura kritika b'impatt transfruntier sinifikanti, il-**Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-Infrastruttura Kritika** se jikkoordina r-reazzjonijiet fil-livell tal-UE. Il-Kummissjoni tħeġġeġ lill-Kunsill jadotta malajr il-**Pjan ta' Azzjoni tal-UE Ċibernetiku**, li se jkompli jsaħħaħ il-koordinazzjoni fil-kuntest tal-ġestjoni tal-kriżijiet, filwaqt li jiffaċilita kollaborazzjoni aktar mill-qrib bejn l-awtoritajiet dwar ir-reżiljenza fiżika u diġitali. Wara testijiet tal-istress b'suċċess fis-settur tal-enerġija fl-2023, il-Kummissjoni se tippromwovi **testijiet tal-istress**

[31] Id-Direttiva (UE) 2022/2557 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2022 dwar ir-reżiljenza tal-entitajiet kritiċi u li tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 2008/114/KE.

[32] Id-Direttiva (UE) 2022/2555 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Diċembru 2022 dwar miżuri għal livell għoli komuni ta' ċibersigurtà madwar l-Unjoni kollha, li temenda r-Regolament (UE) Nru 910/2014 u d-Direttiva (UE) 2018/1972, u li tħassar id-Direttiva (UE) 2016/1148 (Direttiva NIS 2).

[33] Is-setturi koperti mid-Direttiva huma l-enerġija, it-trasport, il-banek, l-infrastruttura tas-suq finanzjarju, is-saħħa, l-ilma tax-xorb, l-ilma mormi, l-infrastruttura diġitali, l-amministrazzjoni pubblika, l-ispazju, il-produzzjoni, l-ipproċessar u d-distribuzzjoni tal-ikel.

volontarji f'setturi ewlenin oħra għas-sigurtà interna. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tipprovdi **ħarsa ġenerali fil-livell tal-Unjoni tar-riskji transfruntiera u transsettorjali** għas-servizzi essenzjali biex tappoġġja l-valutazzjonijiet tar-riskju tal-Istati Membri u tinforma valutazzjoni tar-riskju komprensiva fil-livell tal-UE. F'konformità mal-Istrateġija tal-Unjoni tal-Preparatezza, il-Kummissjoni se timpenja ruħha mal-Istati Membri biex tidentifika aktar setturi u servizzi mhux koperti mil-leġiżlazzjoni attwali li għalihom jista' jkun hemm bżonn li tittieħed azzjoni.

It-**Task-Force UE-NATO dwar ir-Reżiljenza tal-Infrastruttura Kritika** rawmet kooperazzjoni eċċellenti fil-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki u fit-tisħiħ tar-reżiljenza fis-setturi tal-enerġija, tat-trasport, tal-infrastruttura diġitali u tal-ispazju. Din il-ħidma se tkompli fi ħdan id-**Djalogu Strutturat bejn l-UE u n-NATO dwar ir-Reżiljenza**. Is-**Sett ta' Għodod tal-UE kontra Theddid Ibridu** joffri appoġġ robust lill-Istati Membri u lis-sħab fit-tħejjija u fil-ġlieda kontra t-theddid ibridu. It-**Timijiet ta' Rispons Rapidu kontra Theddid Ibridu**[34] jipprovdu assistenza fuq terminu qasir imfassla apposta fuq talba lill-Istati Membri, diversi missjonijiet u sħab tal-UE. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tmexxi 'l quddiem il-kooperazzjoni tal-UE dwar il-ġlieda kontra s-sabotaġġ permezz ta' attivitajiet ta' esperti[35], inkluż **programm ta' ħidma konġunt iddedikat** għall-esperti biex jissimplifikaw l-iskambju ta' informazzjoni u jimmappjaw il-kontromiżuri.

Inċidenti li jaffettwaw il-**kejbils sottomarini** fl-Ewropa jenfasizzaw il-ħtieġa għal miżuri aktar b'saħħithom u risponsi aktar ċari. Kif deskritt fil-**Pjan ta' Azzjoni tal-UE għas-Sigurtà tal-Kejbils**[36], il-Kummissjoni, flimkien mar-Rappreżentant Għoli, se tikkollabora mal-Istati Membri, l-aġenziji tal-UE, u sħab bħan-NATO biex tipprevjeni, tidentifika, tirrispondi u tiskoraġġixxi t-theddid għall-kejbils sottomarini. Biex tiżviluppa stampa integrata tas-sitwazzjoni tat-theddid, il-Kummissjoni se taħdem mal-Istati Membri biex tiżviluppa u tuża, fuq bażi volontarja, mekkaniżmu ta' sorveljanza integrat għal kejbil sottomarin għal kull baċir tal-baħar, billi tibda b'ċentru reġjonali Nordiku/Baltiku.

Ċibersigurtà

In-natura persistenti tal-**attività ċibernetika malizzjuża**, li spiss tifforma parti minn firxa usa' ta' theddid multidimensjonali u ibridu, teħtieġ attenzjoni u azzjoni kontinwi fil-livell Ewropew. F'dawn l-aħħar snin, l-Unjoni adottat firxa ta' liġijiet dwar iċ-ċibersigurtà li jsaħħu r-reżiljenza ċibernetika tal-entitajiet NIS2 li joperaw fis-setturi kritiċi tal-UE kif ukoll fl-entitajiet tal-Unjoni[37], itejbu s-sigurtà tal-prodotti diġitali (l-Att dwar ir-Reżiljenza Ċibernetika) u jistabbilixxu qafas għall-preparatezza u għall-appoġġ tar-rispons għall-inċidenti (l-Att dwar iċ-Ċibersolidarjetà). F'Jannar 2025, il-Kummissjoni adottat il-**pjan ta' azzjoni Ewropew dwar iċ-ċibersigurtà tal-isptarijiet u tal-fornituri tal-kura tas-saħħa**[38] biex ittejjeb l-identifikazzjoni tat-theddid, il-preparatezza u r-rispons għall-kriżijiet. L-implimentazzjoni sħiħa tiegħu hija kruċjali. Fl-istess ħin, biex nindirizzaw theddid u żviluppi ġodda, jeħtieġ li

[34] Boxxla Strateġika tal-UE għas-Sigurtà u d-Difiża 2022, p.22

[35] Il-Konsulenti tal-UE dwar is-Sigurtà Protettiva, in-Network Ewropew għat-Tneħħija ta' Mezzi Esplożivi (EEODN, European Explosive Ordnance Disposal Network), in-Network ATLAS, in-Network tal-UE għas-Sigurtà ta' Riskju Għoli (EU HRSN, EU High Risk Security Network), il-Grupp Konsultattiv dwar is-Sigurtà tas-CBRN, il-Grupp għar-Reżiljenza tal-Entitajiet Kritiċi (CERG, Critical Entities Resilience Group).

[36] JOIN (2025) 9 final.

[37] Ir-Regolament (UE, Euratom) 2023/2841 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2023 li jistabbilixxi miżuri għal livell għoli komuni ta' ċibersigurtà fl-istituzzjonijiet, fil-korpi, fl-uffiċċji u fl-aġenziji tal-Unjoni, ĠU L, 2023/2841, 18.12.2023.

[38] https://digital-strategy.ec.europa.eu/mt/library/european-action-plan-cybersecurity-hospitals-and-healthcare-providers.

nżidu l-azzjonijiet tagħna b'mod partikolari fl-oqsma tal-iskambju tal-informazzjoni, is-sigurtà tal-katina tal-provvista, ir-ransomware u l-attakki ċibernetiċi, kif ukoll is-sovranità teknoloġika.

Barra minn hekk, l-implimentazzjoni tirrikjedi li titnaqqas id-diskrepanza attwali fil-ħiliet taċ-ċibersigurtà ta' 299 000 persuna. Il-Kummissjoni se taħdem mal-Istati Membri taħt l-Unjoni tal-Ħiliet[39] biex tespandi l-forza tax-xogħol taċ-ċibersigurtà, b'mod partikolari billi tuża l-Akkademja l-ġdida għall-Ħiliet fiċ-Ċibersigurtà. Il-Pjan Strateġiku għall-Edukazzjoni STEM[40] jikkontribwixxi għat-titjib tal-pipeline ta' talenti u r-rispons tal-Ewropa għall-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol taċ-ċibersigurtà.

B'mod parallel mat-tisħiħ tar-reżiljenza tagħha, l-UE se tkompli tagħmel użu sħiħ mill-Qafas għal Rispons Diplomatiku Konġunt tal-UE għal Attivitajiet Ċibernetiċi Malizzjużi (**Is-Sett ta' Għodod taċ-Ċiberdiplomazija**) biex tipprevjeni, tiskoraġġixxi u tirrispondi għat-theddid ċibernetiku li jirriżulta minn atturi statali u mhux statali.

Is-sigurtà tal-ktajjen tal-provvista tal-ICT

Is-**Sett ta' Għodod għaċ-Ċibersigurtà tal-5G** jipprovdi l-qafas rilevanti għall-protezzjoni tan-networks 5G, iżda bħalissa mhuwiex implimentat biżżejjed mill-Istati Membri. Għad hemm riskji inaċċettabbli għas-sigurtà, speċifikament fir-rigward tas-sostituzzjoni ta' fornituri b'riskju għoli. Approċċ armonizzat għas-sigurtà tal-katina tal-provvista tal-ICT jista' jindirizza l-frammentazzjoni attwali tas-suq intern ikkawżata minn approċċi differenti fil-livell nazzjonali, jevita dipendenzi kritiċi u jnaqqas ir-riskju tal-ktajjen tal-provvista tal-ICT tagħna minn fornituri b'riskju għoli, b'dan il-mod jiżgura l-infrastruttura kritika tagħna.

F'konformità ma' dan l-approċċ, fir-**reviżjoni** li jmiss tal-**Att dwar iċ-Ċibersigurtà**, il-Kummissjoni se tħares b'mod aktar wiesa' lejn is-sigurtà u r-reżiljenza tal-ktajjen tal-provvista u l-infrastruttura tal-ICT. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tipproponi li ttejjeb il-**Qafas Ewropew taċ-Ċertifikazzjoni taċ-Ċibersigurtà**, biex tiżgura li l-iskemi taċ-ċertifikazzjoni futuri jkunu jistgħu jiġu adottati fil-ħin u jwieġbu għall-ħtiġijiet tal-politika.

Filwaqt li tibni fuq valutazzjonijiet settorjali eżistenti jew li għaddejjin bħalissa[41], il-Kummissjoni se tiżviluppa, flimkien mal-Istati Membri, **ippjanar strateġiku għal valutazzjonijiet tar-riskju taċ-ċibersigurtà kkoordinati**.

Is-servizzi tal-cloud u tat-telekomunikazzjoni saru element ewlieni fil-ktajjen tal-provvista tal-infrastrutturi kritiċi, tan-negozji u tal-awtoritajiet pubbliċi. Il-Kummissjoni se tieħu azzjoni biex tħeġġeġ lill-entitajiet kritiċi jagħżlu **servizzi tal-cloud u tat-telekomunikazzjoni li joffru livell xieraq ta' ċibersigurtà**, filwaqt li tqis mhux biss ir-riskji tekniċi iżda wkoll ir-riskji u d-dipendenzi strateġiċi.

Ransomware u attakki ċibernetiċi

Sfida ewlenija persistenti fl-UE u globalment hija r-**ransomware**, b'rapport partikolari jistma kost annwali globali ta' aktar minn EUR 250 biljun sal-2031[42]. Kemm id-**Direttiva NIS2** kif ukoll l-**Att dwar ir-Reżiljenza Ċibernetika** se jtejbu b'mod sinifikanti l-pożizzjoni tas-sigurtà tal-entitajiet, u b'hekk jagħmluha aktar għalja għan-networks tar-ransomware biex iwettqu l-attakki tagħhom. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se taħdem mill-qrib mal-Istati Membri biex tiżgura li aktar attakki ta' ransomware, b'mod partikolari theddid persistenti avvanzat, u

[39] COM (2025) 90 final.
[40] COM (2025) 89 final.
[41] Bħal dwar in-networks 5G, it-telekomunikazzjoni, l-elettriku, l-enerġija rinnovabbli u l-vetturi konnessi.
[42] https://cybersecurityventures.com/global-ransomware-damage-costs-predicted-to-reach-250-billion-usd-by-2031/.

pagamenti ta' riskatt jiġu rrapportati lill-infurzar tal-liġi, u b'hekk jiġu ffaċilitati l-investigazzjonijiet.

Biex tipprevjeni u twaqqaf l-attakki ċibernetiċi, jeħtieġ li l-UE ssaħħaħ l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi, l-awtoritajiet u l-entitajiet taċ-ċibersigurtà, kif ukoll partijiet privati, taħt il-patroċinju tal-Europol u l-Aġenzija tal-UE għaċ-Ċibersigurtà (ENISA, EU Agency for Cybersecurity).

Il-Europol u l-Eurojust għandhom ikomplu jibnu fuq il-kisbiet li għamlu fit-tneħħija tal-operazzjonijiet ta' ransomware, b'appoġġ għall-kooperazzjoni fl-infurzar tal-liġi. Għal dan l-għan, l-infurzar tal-liġi għandu jimmassimizza l-użu tal-mekkaniżmi ta' kooperazzjoni, inkluż il-**Mudell Internazzjonali ta' Rispons għar-Ransomware tal-Europol** u l-**Inizjattiva Internazzjonali Kontra r-Ransomware (CRI, Counter Ransomware Initiative)**[43], u l-ENISA u l-Europol għandhom jikkooperaw biex jespandu r-repożitorju tal-għodod ta' dekriptaġġ għax-xejriet tar-ransomware[44].

Sovranità teknoloġika

Iċ-ċibersigurtà u s-sovranità teknoloġika huma interkonnessi mill-qrib, u d-dipendenzi teknoloġiċi jeħtieġ li jiġu indirizzati bħala kwistjoni ta' prijorità. L-Unjoni trid **tidderieġi l-iżvilupp u l-iskjerament ta' teknoloġiji ġodda**, filwaqt li l-Kummissjoni taħdem biex **ittejjeb il-kapaċitajiet f'teknoloġiji strateġiċi** bħall-IA, il-kwantum, il-konnettività avvanzata, il-cloud, l-edge, u l-Internet tal-Oġġetti[45], permezz ta' inizjattivi futuri bħall-Pjan ta' Azzjoni għal Kontinent tal-IA, l-Istrateġija Kwantistika, u oħrajn[46]. Il-Kummissjoni se tkompli tappoġġja l-iskjerament f'waqtu tal-aħħar **protokolli tal-Internet** disponibbli maqbula internazzjonalment li huma essenzjali biex jinżamm Internet skalabbli u effiċjenti b'livell imtejjeb ta' ċibersigurtà. Huma meħtieġa wkoll azzjonijiet ulterjuri biex jiġu indirizzati l-**isfidi relatati mal-ispettru tar-radju** bħal fir-rigward tal-ispoofing tal-GNSS, id-disturbazzjoni, ir-riskji u d-dipendenzi tal-katina tal-provvista, bħall-użu ta' teknoloġiji ta' detezzjoni kwantistika u l-esplorazzjoni tal-iżvilupp tal-kapaċità ta' monitoraġġ tal-Frekwenza tar-Radju.

L-użu ta' soluzzjonijiet ta' **kriptografija postkwantistika** (PQC, post-quantum cryptography) se jkun kruċjali biex jiġu ssalvagwardjati komunikazzjonijiet sensittivi, data wieqfa u biex jiġu protetti l-identitajiet diġitali fl-era kwantistika l-ġdida. Abbażi tar-Rakkomandazzjoni tal-2024 dwar Pjan Direzzjonali ta' Implimentazzjoni Koordinat għat-tranżizzjoni għall-PQC[47], il-Kummissjoni qed taħdem mal-Istati Membri biex trawwem dik it-tranżizzjoni. F'dan ir-rigward, l-Istati Membri għandhom jidentifikaw każijiet ta' riskju għoli f'entitajiet kritiċi u jiżguraw kriptaġġ sikur għall-kwantum għal dawn il-każijiet ta' riskju għoli malajr kemm jista' jkun u mhux aktar tard minn tmiem l-2030. Il-Kummissjoni qed taħdem ukoll mal-Istati Membri u mal-Aġenzija Spazjali Ewropea (ESA, European Space Agency) biex tiżviluppa u tiskjera l-**infrastruttura Ewropea tal-komunikazzjoni kwantistika (EuroQCI, European quantum communication infrastructure)**[48], ibbażata fuq id-Distribuzzjoni Kwantistika tal-Kjavi (QKD, Quantum Key Distribution), bħala parti mill-**IRIS²**, il-Programm tal-UE għal

[43] https://counter-ransomware.org/.

[44] Disponibbli permezz tal-proġett No More Ransom, https://www.nomoreransom.org/en/index.html.

[45] https://strategic-technologies.europa.eu/about_en#step-scope.

[46] pereż. l-Impriża Konġunta EuroHPC https://eurohpc-ju.europa.eu/index_en, l-Quantum flagship Il-Paġna Ewlenija tal-Quantum Flagship | Quantum Flagship, in-networks 3C (COM (2024) 81 final) u l-Pjan ta' Azzjoni tal-UE għas-Sigurtà tal-Kejbils (JOIN (2025) 9 final).

[47] Rakkomandazzjoni dwar Pjan Direzzjonali ta' Implimentazzjoni Koordinat għat-tranżizzjoni għall-Kriptografija ta' Wara l-Kwantum | Shaping Europe's digital future.

[48] https://digital-strategy.ec.europa.eu/mt/policies/european-quantum-communication-infrastructure-euroqci.

Konnettività Sigura. Iż-żewġ inizjattivi fl-aħħar mill-aħħar se jippermettu lill-entitajiet jittrażmettu d-data u jaħżnu l-informazzjoni b'mod sigur.

It-**teknoloġiji kwantistiċi** se jkollhom ukoll rwol ewlieni fl-applikazzjonijiet tas-sigurtà: se jiġi żviluppat **pjan direzzjonali għad-detezzjoni kwantistika fl-applikazzjonijiet tas-sigurtà** bħala parti mill-**Istrateġija Kwantistika**. Bl-istess mod, il-Kummissjoni qed taħdem biex is-sistemi kritiċi għas-sigurtà korporattiva tagħha jkunu reżistenti għall-kwantum, inklużi s-sistemi tal-IT klassifikati tagħha.

Qafas taċ-ċibersigurtà favorevoli għan-negozju

Ir-reviżjoni li jmiss tal-Att dwar iċ-Ċibersigurtà hija opportunità biex tiġi **ssimplifikata l-leġiżlazzjoni tal-UE dwar iċ-ċibersigurtà**, f'konformità mal-Boxxla għall-Kompetittività. Il-Kummissjoni se taħdem mill-qrib mal-Istati Membri biex tiżgura implimentazzjoni rapida, koerenti u favorevoli għan-negozju tal-qafas orizzontali taċ-ċibersigurtà stabbilit fid-Direttiva NIS2, l-Att dwar ir-Reżiljenza Ċibernetika u l-Att dwar is-Solidarjetà Ċibernetika, filwaqt li tippromwovi s-sempliċità u l-koerenza u tevita l-frammentazzjoni jew id-duplikazzjoni tar-regoli dwar iċ-ċibersigurtà fil-liġijiet tal-UE u dawk nazzjonali.

Biex jippermetti aċċess sigur għas-servizzi online u jsaħħaħ is-sigurtà diġitali madwar l-UE, il-**Qafas Ewropew għall-Identità Diġitali** se joffri liċ-ċittadini u lir-residenti kollha tal-UE Kartieri tal-Identità Diġitali affidabbli qabel tmiem l-2026. Il-**Kartiera Ewropea tan-Negozju** li jmiss se tiffaċilita l-interazzjonijiet transfruntiera siguri bejn in-negozji u l-amministrazzjonijiet pubbliċi. It-tnejn huma prerekwiżiti għall-funzjonament sigur u aktar effiċjenti tas-Suq Uniku xprunat mid-data b'għodod bħall-Gateway Diġitali Unika, il-fatturazzjoni elettronika, l-akkwist elettroniku u l-Passaport Diġitali tal-Prodotti.

Is-sigurtà online

Xi wħud mill-aktar theddidiet ibridi serji li jipperikolaw is-sigurtà u s-sikurezza tan-nies fl-Ewropa u li jimmiraw l-isfera demokratika tal-UE jseħħu online. Dan it-theddid jinkludi attivitajiet illegali u kontenut illegali online, manipulazzjoni tal-informazzjoni li tinvolvi amplifikazzjoni artifiċjali, informazzjoni qarrieqa u FIMI.

L-infurzar rigoruż tal-**Att dwar is-Servizzi Diġitali (DSA, Digital Services Act)** huwa ta' importanza kbira biex jiġi żgurat ambjent online sikur u aċċessibbli b'atturi responsabbli li jkun reżiljenti wkoll għat-theddid ibridu. Id-DSA jobbliga lill-fornituri ta' pjattaformi online kbar ħafna (VLOPs, very large online platforms) u ta' magni tat-tiftix online kbar ħafna (VLOSEs, very large online search engines) iwettqu valutazzjonijiet tar-riskju u jistabbilixxu miżuri ta' mitigazzjoni għar-riskji sistemiċi li jirriżultaw mid-disinn, mill-funzjonament jew mill-użu tas-servizzi tagħhom. Tali riskji jistgħu jinkludu effetti negattivi fuq id-diskors ċiviku u l-proċessi elettorali, kif ukoll fuq is-sigurtà pubblika, bħal interferenza estensiva ta' atturi statali barranin malizzjużi, pereżempju fil-proċessi elettorali. It-taħriġ tal-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri dwar l-użu ta' għodod legali biex jitneħħa minnufih il-kontenut illegali online huwa importanti, b'mod partikolari fir-rigward tal-vjolenza ċibernetika abbażi tal-ġeneru. Id-DSA jipprevedi mekkaniżmu ta' rispons għall-kriżijiet, li jista' jiġi attivat meta ċirkostanzi straordinarji jwasslu għal theddida serja għas-sigurtà pubblika jew għas-saħħa pubblika fl-Unjoni jew f'partijiet sinifikanti minnha. Biex jikkomplementaw dan il-mekkaniżmu, il-Kummissjoni u l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti maħtura bħala Koordinaturi tas-Servizzi Diġitali żviluppaw ukoll **Qafas** volontarju **ta' Rispons għall-Inċidenti tad-DSA.** Il-Koordinaturi tas-Servizzi Diġitali ħadu wkoll azzjoni biex jgħinu fil-protezzjoni tal-integrità tal-elezzjonijiet, pereżempju billi jorganizzaw diskussjonijiet madwar mejda elettorali u testijiet

tal-istress[49]. Id-DSA, flimkien mar-Regolament dwar ir-reklamar politiku[50], jipprovdi waħda minn diversi fergħat marbuta mas-salvagwardja tad-demokrazija u l-integrità tal-proċessi demokratiċi, li huma vulnerabbli li jkunu fil-mira ta' atturi ostili, inkluż permezz ta' għodod diġitali u fuq il-media soċjali.

L-implimentazzjoni tas-sett ta' għodod tal-**FIMI** hija komponent importanti ieħor li joffri appoġġ ewlieni fil-livell tal-UE. L-appoġġ għal-litteriżmu diġitali u medjatiku u l-ħsieb kritiku huma wkoll ċentrali għal dawn l-isforzi[51].

Il-ġlieda kontra l-użu tal-migrazzjoni bħala arma

Ir-Russja, bl-għajnuna u l-appoġġ deċiżiv tal-Belarussja, intenzjonalment użat il-migrazzjoni bħala arma, u ffaċilitat illegalment il-flussi migratorji lejn il-fruntieri esterni tal-UE bl-għan li tiddestabbilizza s-soċjetajiet tagħna u timmina l-unità tal-Unjoni Ewropea. Dan jipperikola mhux biss is-sigurtà u s-sovranità nazzjonali tal-Istati Membri, iżda wkoll is-sikurezza u l-integrità taż-żona Schengen u s-sigurtà tal-Unjoni kollha kemm hi. Fil-konklużjonijiet tiegħu ta' Ottubru 2024, il-Kunsill Ewropew enfasizza li r-Russja u l-Belarussja, jew kwalunkwe pajjiż ieħor, ma jistgħux jitħallew jabbużaw mill-valuri tagħna, inkluż id-dritt għall-ażil, u jimminaw id-demokrazija tagħna.

Kif iddikjarat fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni tal-2024 dwar l-użu tal-migrazzjoni bħala arma, minbarra appoġġ politiku qawwi, l-Unjoni ħadet miżuri finanzjarji, operazzjonali u diplomatiċi, inkluża l-kooperazzjoni mal-pajjiżi ta' oriġini u ta' tranżitu, biex tindirizza dan it-theddid b'mod effettiv[52]. Dan ir-rispons jinvolvi l-użu tal-qafas il-ġdid stabbilit mill-Kunsill biex jissanzjona individwi u organizzazzjonijiet involuti f'azzjonijiet u politiki bħall-użu tal-migrazzjoni bħala arma mir-Russja, billi jimponi l-iffriżar tal-assi u l-projbizzjonijiet fuq l-ivvjaġġar[53]. L-UE se tkompli tuża dan il-qafas, meta meħtieġ, u tappoġġja lill-Istati Membri fil-ġlieda kontra din it-theddida.

Is-sigurtà tat-trasport

Il-portijiet marittimi, l-ajruporti u l-infrastruttura tal-art huma punti kruċjali ta' dħul u ħruġ. Dawn għandhom rwol vitali fl-ekonomija u s-soċjetà tal-UE u huma essenzjali għall-mobbiltà militari. Madankollu, dawn iċ-ċentri u l-mezzi tat-trasport huma wkoll miri ewlenin għat-theddid estern u l-attività kriminali. Inċidenti reċenti, inkluż ksur tas-sigurtà tal-merkanzija tal-avjazzjoni u attakki fuq l-infrastruttura ferrovjarja, jenfasizzaw ir-riskji serji. L-**operaturi tat-trasport** jistgħu jkunu kemm miri kif ukoll strumenti għal atturi malizzjużi. L-istrumenti legali eżistenti tal-UE tejbu s-sigurtà tal-avjazzjoni[54], iżda l-livell għoli ta' theddid għall-avjazzjoni ċivili jitlob mezz biex jiġu previsti l-inċidenti u biex l-Istati Membri rilevanti jiġu kkonsultati malajr. Il-Kummissjoni se tikkollabora mal-Istati Membri biex temenda l-leġiżlazzjoni ta' implimentazzjoni eżistenti fil-qasam tas-Sigurtà tal-Avjazzjoni għall-kondiviżjoni ta' informazzjoni klassifikata dwar l-**okkorrenzi tas-sigurtà tal-avjazzjoni**. Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tqis **miżuri regolatorji** biex tindirizza theddid ġdid bħal **inċidenti ta' merkanzija bl-ajru** u biex issaħħaħ l-istandards tas-sigurtà tal-avjazzjoni. Dan se jinvolvi

---

49 Sett ta' Għodod għall-Elezzjonijiet tad-DSA għall-Koordinaturi tas-Servizzi Diġitali 2025 https://digital-strategy.ec.europa.eu/mt/library/dsa-elections-toolkit-digital-services-coordinators.

50 Ir-Regolament (UE) 2024/900 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Marzu 2024 dwar it-trasparenza u l-immirar tar-reklamar politiku, ĠU L, 2024/900, 20.3.2024.

51 Il-Pjan ta' Azzjoni għall-Edukazzjoni Diġitali (2021-2027) - Iż-Żona Ewropea tal-Edukazzjoni.

52 COM (2024) 570 final.

53 Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2024/2642 tat-8 ta' Ottubru 2024 dwar miżuri restrittivi fid-dawl tal-attivitajiet destabbilizzanti tar-Russja, ST/8744/2024/INIT, ĠU L, 2024/2642, 9.10.2024.

54 Ir-Regolament (KE) Nru 300/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2008 dwar regoli komuni fil-qasam tas-sigurtà tal-avjazzjoni ċivili, ĠU L 97, 9.4.2008, p. 72–84.

wkoll it-tisħiħ tal-**leġiżlazzjoni dwar is-sigurtà tal-avjazzjoni (AVSEC, aviation security legislation)** biex ikunu jistgħu jittieħdu miżuri ta' rispons immedjat filwaqt li tinżamm iż-żona ta' sigurtà unika fl-ajruporti tal-UE.

Fl-iżvilupp tal-**Istrateġija Portwarja tal-UE** li jmiss, filwaqt li tibni fuq l-**Alleanza tal-Portijiet tal-UE**, il-Kummissjoni se tesplora modi kif tkompli ssaħħaħ il-leġiżlazzjoni dwar is-sigurtà marittima biex tindirizza b'mod effettiv it-theddid emerġenti, il-portijiet siguri, u ttejjeb is-sigurtà tal-katina tal-provvista tal-UE. Għal dan l-għan, il-Kummissjoni se tiżgura l-implimentazzjoni robusta tagħha, u se taħdem fuq l-armonizzazzjoni tal-prattiki nazzjonali u t-tisħiħ tal-kontrolli tal-isfond fil-portijiet. Minbarra l-protokolli tas-sigurtà stabbiliti għall-merkanzija bl-ajru, il-Kummissjoni se taħdem mal-Istati Membri u mas-settur privat fuq l-espansjoni ta' dawn il-protokolli biex jiġu żgurati l-ktajjen tat-trasport marittimu.

L-Awtorità Doganali tal-UE proposta se tanalizza u tivvaluta r-riskji bbażati fuq **informazzjoni doganali** relatata mal-oġġetti li jidħlu, joħorġu u jgħaddu mill-UE biex tappoġġja lill-Istati Membri fil-prevenzjoni tal-isfruttament tal-ktajjen tal-provvista internazzjonali minn atturi malizzjużi. F'konformità mal-Istrateġija tal-UE għas-Sigurtà Marittima[55], il-**Patt Ewropew għall-Oċeani** li jmiss se jkollu rwol ewlieni fit-tisħiħ tas-sigurtà marittima fil-baċiri tal-baħar madwar l-UE u lil hinn minnha, inkluż permezz tal-inkoraġġiment taż-żieda ta' operazzjonijiet u eżerċizzji marittimi bi skopijiet multipli.

Reżiljenza tal-ktajjen tal-provvista

L-Ewropa trid tnaqqas id-dipendenza tagħha fuq teknoloġiji ta' pajjiżi terzi, li jistgħu jwasslu għal riskji ta' dipendenza u sigurtà. Il-Kummissjoni għandha l-għan li ttaffi d-dipendenzi fuq fornituri barranin uniċi, tneħħi r-riskju tal-ktajjen tal-provvista tagħna minn fornituri b'riskju għoli, u tiżgura infrastruttura kritika u kapaċità industrijali fit-territorju tal-UE, kif speċifikat fil-**Boxxla għall-Kompetittività**[56] u l-**Patt għal Industrija Nadifa**[57]. Il-Kummissjoni se tippromwovi **politika industrijali għas-sigurtà interna** billi tikkollabora mal-industriji tal-UE f'setturi ewlenin (pereż. ċentri tat-trasport, infrastrutturi kritiċi) biex tipproduċi soluzzjonijiet ta' sigurtà bħal tagħmir ta' detezzjoni, teknoloġiji bijometriċi, u droni, li jinkorporaw karatteristiċi ta' sigurtà skont id-disinn. Fir-**reviżjoni tar-regoli tal-akkwist tal-UE**, il-Kummissjoni se tivvaluta jekk il-kunsiderazzjonijiet tas-sigurtà fid-Direttiva tal-2009 dwar l-Akkwist Pubbliku fil-Qasam tad-Difiża u s-Sigurtà[58] humiex suffiċjenti biex jindirizzaw il-ħtiġijiet tal-infurzar tal-liġi u tar-reżiljenza tal-entità kritika.

Il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri fl-**iskrinjar tal-Investiment Dirett Barrani (IDB)** u l-akkwist ta' tagħmir għaċ-ċentri loġistiċi, filwaqt li tiżgura li l-infrastruttura u t-teknoloġija kritiċi jibqgħu siguri.

Ladarba jidħol fis-seħħ, l-**Att dwar l-Emerġenza u r-Reżiljenza tas-Suq Intern (IMERA, Internal Market Emergency and Resilience Act)** se jgħin lill-UE timmaniġġja kriżijiet li jfixklu l-ktajjen tal-provvista kritiċi u l-moviment liberu tal-oġġetti, tas-servizzi u tal-persuni. Dan se jippermetti koordinazzjoni rapida tal-kriżijiet, l-identifikazzjoni ta' oġġetti u servizzi rilevanti għall-kriżijiet, u jipprovdi sett ta' għodod biex tiġi żgurata d-disponibbiltà tagħhom. Barra minn hekk, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri, il-Kummissjoni se tipproponi li tistabbilixxi **mekkaniżmu ta' twissija għas-sigurtà tat-trasport u tal-katina tal-provvista**

[55] JOIN (2023) 8 final.
[56] COM (2025) 30 final.
[57] COM (2025) 85 final.
[58] Id-Direttiva 2009/81/KE dwar il-koordinazzjoni tal-proċeduri għall-għoti ta' ċerti kuntratti ta' xogħlijiet, provvisti u servizzi minn awtoritajiet jew entitajiet kontraenti fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà, ĠU L 216, 20.8.2009

b'diversi aġenziji biex tiggarantixxi l-kondiviżjoni sigura u f'waqtha tal-informazzjoni rilevanti meħtieġa sabiex jiġi antiċipat u miġġieled it-theddid.

Barra minn hekk, bl-implimentazzjoni tal-Att dwar il-Materja Prima Kritika u tal-Att dwar l-Industrija b'Emissjonijiet Żero Netti, l-użu akbar tas-sostenibbiltà, tar-reżiljenza u tal-kriterji ta' preferenza Ewropej fl-akkwist pubbliku tal-UE se jrawwem l-iżvilupp ta' swieq ewlenin. Rabtiet kummerċjali msaħħa, pereżempju permezz ta' Sħubijiet dwar il-Materja Prima u Sħubijiet ta' Kummerċ u Investiment Nodfa, se jgħinu fid-diversifikazzjoni tal-ktajjen tal-provvista.

Reżiljenza u preparatezza għal theddid kimiku, bijoloġiku, radjoloġiku u nukleari

Il-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna żiedet ir-riskju ta' **theddid kimiku, bijoloġiku, radjoloġiku u nukleari (CBRN, chemical, biological, radiological and nuclear)**. Biex tindirizza l-akkwist potenzjali u l-użu ta' materjali CBRN bħala arma, il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri u lill-pajjiżi sħab permezz ta' taħriġ u eżerċizzji ddedikati. Il-Kummissjoni se tagħti spinta wkoll lill-kapaċitajiet ta' preparatezza u rispons għas-CBRN, bil-prijoritizzazzjoni tat-theddid, il-finanzjament tal-innovazzjoni għall-kontromiżuri, il-kapaċitajiet tar-rescEU u l-kumulazzjoni ta' riżerva ta' kontromiżuri mediċi, taħt il-kappa ta' **Pjan ta' Azzjoni ġdid dwar il-Preparatezzau r-Rispons għas-CBRN**. Barra minn hekk, l-**Istrateġija tal-UE dwar il-Kontromiżuri Mediċi** se tappoġġja l-iżvilupp ta' kontromiżuri mediċi mir-riċerka sal-manifattura u d-distribuzzjoni biex l-UE tiġi protetta minn pandemiji u theddid CBRN.

Filwaqt li tibni fuq l-esperjenza tal-pandemija tal-COVID-19, l-UE saħħet il-qafas tas-sigurtà tas-saħħa[59]. Il-Kummissjoni qed taħtar Laboratorji ta' Referenza tal-UE fis-saħħa pubblika biex issaħħaħ is-sorveljanza tal-UE u nazzjonali u l-kapaċitajiet ta' detezzjoni rapida. Pjan tal-Unjoni dwar il-preparatezza, il-prevenzjoni u r-rispons fis-sigurtà tas-saħħa se jiġi ppubblikat fl-2025.

Azzjonijiet ewlenin

Il-Kummissjoni se:

- **tirrieżamina u tirrevedi l-Att dwar iċ-Ċibersigurtà fl-2025**
- **tiżviluppa miżuri biex jiġi żgurat l-użu ċibersigur tas-servizzi tal-Cloud**
- **tipproponi Strateġija Portwarja tal-UE fl-2025**
- **tirrevedi r-regoli tal-akkwist tal-UE għad-difiża u s-sigurtà fl-2026**
- **tippreżenta Pjan ta' Azzjoni ġdid dwar il-Preparatezza u r-Rispons għas-CBRN fl-2026**

Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri, se:

- **tiżviluppa u tiskjera l-infrastruttura Ewropea tal-komunikazzjoni kwantistika (EuroQCI)**
- **tiżgura infurzar effettiv tal-Att dwar is-Servizzi Diġitali**
- **taħdem kontra l-użu tal-migrazzjoni bħala arma**
- **tistabbilixxi sistema ta' okkorrenza tas-sigurtà tal-avjazzjoni**
- **taħdem biex jiġi stabbilit mekkaniżmu ta' twissija dwar is-sigurtà tat-trasport u tal-katina tal-provvista b'diversi aġenziji**

Il-Kunsill huwa mħeġġeġ biex:

[59] B'mod partikolari permezz tar-Regolament (UE) 2022/2371 dwar theddid transkonfinali serju għas-saħħa.

- **jadotta r-rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE Ċibernetiku**

L-Istati Membri huma mħeġġa:

- **jittrasponu u jimplimentaw bis-sħiħ id-Direttivi CER u NIS2**

5. L-issikkar tal-miżuri kontra l-kriminalità serja u organizzata

Se ngħinu biex negħlbu l-kriminalità organizzata billi nipproponu regoli aktar b'saħħithom biex jiġu indirizzati n-networks tal-kriminalità organizzata, inkluż dwar l-investigazzjonijiet, nagħmlu liż-żgħażagħ fl-UE inqas vulnerabbli għar-reklutaġġ fil-kriminalità, u nżidu l-miżuri biex jinqata' l-aċċess għal għodod u assi kriminali.

Il-kriminalità organizzata qed tisfrutta pajsaġġ li qed jevolvi u tipprolifera b'mod esponenzjali. Hija tibbenefika minn teknoloġiji avvanzati, hija attiva f'diversi ġuriżdizzjonijiet, u għandha konnessjonijiet b'saħħithom lil hinn mill-fruntieri tal-UE. Minħabba dan it-theddid transnazzjonali kumpless, il-koordinazzjoni u l-appoġġ fil-livell tal-UE huma vitali.

Prevenzjoni tal-kriminalità

Ir-reklutaġġ taż-żgħażagħ fil-kriminalità organizzata huwa tħassib li kulma jmur qed jikber fl-UE. Il-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata teħtieġ li jiġu indirizzati l-**kawżi ewlenin** tagħha billi jiġu offruti edukazzjoni u alternattivi għall-ħajja tal-kriminalità permezz ta' approċċ min-naħa tas-soċjetà kollha. Il-Kummissjoni se tappoġġja l-integrazzjoni tal-kunsiderazzjonijiet tas-sigurtà fil-politiki tal-edukazzjoni, soċjali, tal-impjiegi u reġjonali tal-UE. L-UE se **tippromwovi politiki ta' prevenzjoni tal-kriminalità bbażati fuq l-evidenza**[60] mfassla għall-kuntesti lokali.

Biex jiġu protetti r-riċevituri tas-servizzi online, b'mod partikolari l-minorenni, minn fost l-oħrajn dawk li jabbużaw sesswalment it-tfal, it-traffikanti tal-bnedmin, u r-reklutaġġ online għall-kriminalità jew l-estremiżmu vjolenti, il-miżuri skont l-**Att dwar is-Servizzi Diġitali** jirrikjedu li l-fornituri ta' pjattaformi online aċċessibbli għall-minorenni jimmaniġġjaw ir-riskji u jaġixxu fuq kontenut illegali, inkluż id-diskors ta' mibegħda. Il-Kummissjoni qed tippjana li toħroġ **linji gwida dwar il-protezzjoni tal-minorenni**, biex tgħin lill-fornituri tal-pjattaformi online jiżguraw livell għoli ta' privatezza, sikurezza u sigurtà tal-minorenni online. Il-linji gwida se jkun fihom sett ta' rakkomandazzjonijiet għas-servizzi diġitali kollha li joperaw fl-Unjoni biex tissaħħaħ il-protezzjoni tal-minorenni online. Fl-2025, il-Kummissjoni qed tippjana wkoll li tiffaċilita soluzzjoni ta' **verifika tal-età tal-UE li tipproteġi l-privatezza**, li se timla l-vojt qabel ma tiġi offruta l-Kartiera tal-EUDI fi tmiem l-2026. Il-Kummissjoni se tippreżenta wkoll pjan ta' azzjoni kontra l-bullying ċibernetiku.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni se tkompli tappoġġja l-involviment volontarju ta' diversi partijiet ikkonċernati ma' pjattaformi online u atturi rilevanti oħra, inkluż permezz tal-Forum tal-UE dwar l-Internet u kodiċijiet ta' kondotta mmirati skont l-Att dwar is-Servizzi Diġitali, bħall-Kodiċi ta' Kondotta tal-2025 dwar id-diskors ta' mibegħda illegali online. L-objettiv huwa li titqajjem kuxjenza, li jkun hemm rispons konġunt għat-theddid attwali u emerġenti, u li tiġi prodotta u kondiviża prattika tajba għall-miżuri ta' mitigazzjoni.

Lokalment, l-impatt tal-kriminalità organizzata jenfasizza l-ħtieġa għal soluzzjonijiet reġjonali biex titnaqqas il-vulnerabbiltà u l-attrazzjoni ta' attivitajiet illegali. L-Aġenda tal-UE għall-Bliet se tindirizza l-isfidi tas-sigurtà fil-bliet, filwaqt li tibni fuq l-inizjattiva tal-Bliet tal-UE

[60] https://www.eucpn.org/.

kontra r-Radikalizzazzjoni. Il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri fit-tisħiħ tas-sigurtà urbana u reġjonali permezz tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali.

Pedamenti u ħiliet edukattivi aktar b'saħħithom jirfdu soċjetajiet reżiljenti u koeżivi. Permezz tal-**Unjoni tal-Ħiliet** u tal-**Pjan ta' Azzjoni dwar l-Integrazzjoni u l-Inklużjoni**, l-Unjoni se taħdem biex tgħin lin-nies isiru aktar reżiljenti għall-miżinformazzjoni u d-diżinformazzjoni, ir-radikalizzazzjoni u r-reklutaġġ fil-kriminalità.

Il-protezzjoni tat-tfal minn kull forma ta' vjolenza, inkluż il-kriminalità, il-vjolenza fiżika jew mentali, kemm online kif ukoll offline, hija objettiv ewlieni tal-UE. Biex tindirizza l-ħtiġijiet speċifiċi ta' gruppi partikolarment vulnerabbli bħat-tfal, li huma dejjem aktar esposti għar-reklutaġġ u r-radikalizzazzjoni, il-grooming u l-abbuż sesswali tat-tfal, il-bullying ċibernetiku, id-diżinformazzjoni, u theddid ieħor, l-UE se tiżviluppa **Pjan ta' Azzjoni dwar il-Protezzjoni tat-Tfal kontra l-Kriminalità**, li jinkludi d-dimensjonijiet online u offline. Dan se jistabbilixxi approċċ koerenti u kkoordinat ibbażat fuq l-oqfsa u l-għodod disponibbli, inkluż iċ-Ċentru futur tal-UE għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-abbuż sesswali tat-tfal, u korpi u aġenziji oħra tal-UE, u jipproponi t-triq 'il quddiem fejn għad hemm lakuni.

Iż-żarmar tan-networks kriminali u tal-faċilitaturi tagħhom

Il-ġlieda kontra n-networks kriminali ta' riskju għoli, ir-ringleaders u l-faċilitaturi trid tintensifika. Għalkemm is-suċċessi reċenti huma notevoli,[61] ir-regoli skaduti u d-definizzjonijiet inkonsistenti tan-networks kriminali jfixklu r-rispons effettiv tal-ġustizzja kriminali u l-kooperazzjoni transfruntiera. Il-Kummissjoni se tirrieżamina l-leġiżlazzjoni skaduta f'dan il-qasam, filwaqt li tipproponi **qafas legali** mġedded **dwar il-kriminalità organizzata** biex issaħħaħ ir-rispons.

L-infurzar amministrattiv jista' jikkomplementa l-infurzar tal-liġi għal riżultati aktar rapidi – kif juru l-UPPE u l-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF, European Anti-Fraud Office) fl-indirizzar tal-**frodi transfruntiera u r-reati kontra l-interessi finanzjarji tal-UE**. Il-frodaturi tas-sussidji jiffukaw fuq setturi bħall-enerġija rinnovabbli, il-programmi ta' riċerka, u s-settur agrikolu[62]. Il-Kummissjoni se tesplora modi kif tikkoordina l-użu ta' għodod kriminali u amministrattivi, filwaqt li ssaħħaħ il-kooperazzjoni mal-Europol, il-Eurojust u l-UPPE. Il-Kummissjoni se tkompli tappoġġja wkoll l-applikazzjoni usa' tal-**approċċ amministrattiv** biex l-awtoritajiet lokali u awtoritajiet amministrattivi oħra jingħataw is-setgħa li jfixklu l-infiltrazzjoni kriminali[63].

L-UE qed taħdem fuq it-tisħiħ tal-qafas legali tagħha għall-ġlieda kontra l-**korruzzjoni**[64]. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandhom jikkonkludu malajr in-negozjati dwar il-qafas aġġornat kontra l-korruzzjoni propost mill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni se tippreżenta Strateġija tal-UE Kontra l-Korruzzjoni biex trawwem l-integrità u ssaħħaħ il-koordinazzjoni fost l-awtoritajiet u l-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha f'dan il-qasam.

L-armi tan-nar huma faċilitatur ewlieni taż-żieda fil-vjolenza mwettqa minn gruppi tal-kriminalità organizzata. Il-Kummissjoni se tipproponi standards komuni tal-liġi kriminali dwar it-traffikar illeċitu tal-armi tan-nar. **Pjan ta' Azzjoni** ġdid **tal-UE kontra t-traffikar tal-armi tan-nar** se jiffoka fuq is-salvagwardja tas-suq leċitu, it-tnaqqis tal-attivitajiet kriminali, abbażi

[61] Inklużi każijiet reċenti tal-EMPACT.
[62] https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf.
[63]https://administrativeapproach.eu/sites/default/files/page/files/eu-jha-council-9-10-june-conclusions-administrative-approach-org-crime.pdf.
[64] Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2003/568/JHA u l-Konvenzjoni dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni li tinvolvi uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej jew uffiċjali tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea u li temenda d-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, COM(2023) 234 final, Brussell, 3.5.2023.

ta' intelligence aħjar u t-tisħiħ tal-kooperazzjoni internazzjonali b'enfasi partikolari fuq l-Ukrajna u l-Balkani tal-Punent.

Il-piroteknići nnegozjati illegalment, użati f'reati kriminali, jeħtieġu miżuri biex jiġu mtejba l-prevenzjoni u t-traċċabbiltà. Il-Kummissjoni bħalissa qed tevalwa d-Direttiva dwar il-Piroteknići u se tqis ukoll **sanzjonijiet kriminali fuq it-traffikar tal-piroteknići**.

Insegwu l-flus

Li jiġu segwiti l-flus huwa kruċjali fil-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata u t-terroriżmu, iżda għadu ta' sfida kbira. Ir-rabta bejn il-kriminalità organizzata u l-flussi tal-flus titlob sforzi intensi u kkombinati biex jitwaqqaf l-aċċess tan-networks kriminali għal sorsi ta' finanzjament u biex in-nies, in-negozji u l-baġits pubbliċi jiġu protetti aħjar.

L-UE saħħet l-isforzi tagħha bir-regoli l-ġodda kontra l-ħasil tal-flus, inkluż l-istabbiliment tal-**Awtorità tal-UE għall-Ġlieda Kontra l-Ħasil tal-Flus (AMLA)**[65]. Il-kollaborazzjoni fost l-AMLA, l-OLAF, l-UPPE, l-Eurojust u l-Europol hija essenzjali għall-implimentazzjoni ta' investigazzjonijiet finanzjarji effettivi. Il-Kummissjoni se tappoġġja t-twaqqif ta' **sħubijiet**, kemm dawk li jiffaċilitaw il-kooperazzjoni bejn l-aġenziji, kif ukoll dawk li jinvolvu s-settur privat.

Biex jiġu żarmati l-motivi finanzjarji wara l-kriminalità organizzata, is-sekwestrar tal-assi u l-konfiska tal-kisbiet kriminali huma essenzjali. Ir-regoli aktar b'saħħithom adottati reċentement dwar l-**irkupru u l-konfiska tal-assi**[66] għandhom jiġu trasposti mill-Istati Membri mingħajr dewmien u jintużaw sal-potenzjal sħiħ tagħhom. Il-ġlieda kontra sistemi finanzjarji paralleli li jevitaw il-qafas tal-UE kontra l-ħasil tal-flus, inklużi sistemi bbażati fuq il-kriptografija, teħtieġ ukoll azzjonijiet innovattivi, l-aħjar prattiki kondiviżi fost l-Istati Membri u aktar appoġġ mill-Europol u l-Eurojust. Il-Kummissjoni se tesplora l-fattibbiltà ta' sistema ġdida għall-UE kollha biex issegwi l-profitti tal-kriminalità organizzata u l-finanzjament tat-terroriżmu, u tħeġġeġ ukoll flussi ta' informazzjoni f'waqthom u estiżi mill-**Unitajiet tal-Intelligence Finanzjarja** għall-infurzar tal-liġi. Il-Kummissjoni se tesplora modi kif tagħlaq il-lakuni, tappoġġja lill-Istati Membri fil-bini tal-kapaċità, u se tkompli taħdem fuq it-tisħiħ tal-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi użati ħażin mill-kriminali għal operazzjonijiet bankarji sotterranji.

Il-ġlieda kontra reati serji

Minbarra ż-żarmar tan-networks kriminali, l-indirizzar ta' reati serji jeħtieġ sforzi mmirati. Biex insaħħu l-kapaċità tagħna li niġġieldu l-**frodi online** – li qed jikkawżaw ħsara finanzjarja sinifikanti ħafna[67] – il-Kummissjoni se tappoġġja miżuri ta' prevenzjoni u azzjoni aktar effettiva tal-infurzar tal-liġi u se taħdem mal-Istati Membri u mal-partijiet ikkonċernati biex tappoġġja u tipproteġi lill-vittmi, inkluż billi tassisti fl-irkupru tal-fondi tagħhom. Dawn l-isforzi se jiġu formalizzati fi **Pjan ta' Azzjoni dwar il-Frodi Online**.

Filwaqt li tibni fuq l-Istrateġija tal-UE 2020-2025 għall-ġlieda kontra l-**abbuż sesswali tat-tfal**[68], il-Kummissjoni se tappoġġja lill-koleġiżlaturi fil-finalizzazzjoni taż-żewġ proposti leġiżlattivi[69] għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-abbuż sesswali tat-tfal online u biex l-azzjoni tal-infurzar tal-liġi kontra l-abbuż u l-isfruttament sesswali tat-tfal issir aktar effettiva. Bir-regoli interim fis-seħħ sa April 2026, huwa essenzjali li jiġi stabbilit qafas legali permanenti, u l-Kummissjoni tħeġġeġ lill-koleġiżlaturi jidħlu f'negozjati dwar l-abbozz ta' Regolament li

[65] https://www.amla.europa.eu/index_en.
[66] Id-Direttiva (UE) 2024/1260 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' April 2024 dwar l-irkupru u l-konfiska tal-assi, ĠU L, 2024/1260, 2.5.2024.
[67] Global Anti-Scam Report 2024.
[68] COM (2020) 607 final
[69] COM (2022) 209 final u COM (2024) 60 final.

jistabbilixxi regoli għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-abbuż sesswali tat-tfal. Il-koleġiżlaturi huma mistiedna wkoll javvanzaw lejn negozjati dwar id-Direttiva dwar il-ġlieda kontra l-abbuż sesswali u l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-materjal ta' abbuż sesswali tat-tfal, li se tistabbilixxi regoli minimi dwar id-definizzjoni ta' reati kriminali u sanzjonijiet fil-qasam tal-isfruttament sesswali tat-tfal.

Nofs in-networks kriminali l-aktar perikolużi tal-UE huma involuti fit-**traffikar** vjolenti **tad-droga**. Għalkemm dan l-aħħar l-UE saħħet il-ġlieda tagħha kontra dan ir-reat[70], b'mod partikolari billi espandiet il-mandat tal-**Aġenzija tal-UE dwar id-Drogi**, huma meħtieġa azzjonijiet ulterjuri. Il-Kummissjoni se taħdem f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri biex tipproponi Strateġija ġdida tal-**UE dwar id-Drogi**. Se tirrevedi wkoll il-**qafas legali dwar il-prekursuri tad-droga** u tipproponi **Pjan ta' Azzjoni tal-UE kontra t-traffikar tad-droga** biex jiġu sfrattati r-rotot u l-mudelli tan-negozju. Is-**sħubija pubblika-privata tal-Alleanza tal-Portijiet tal-UE** dwar il-protezzjoni msaħħa tal-portijiet se tiġi estiża biex tinkludi portijiet iżgħar u interni u tiżgura li r-regoli tas-sigurtà marittima jiġu infurzati. Filwaqt li tirrikonoxxi l-impatti lokali severi tat-traffikar tad-droga, il-Kummissjoni se tkompli tappoġġja politika dwar id-drogi bbilanċjata, ibbażata fuq l-evidenza u multidixxiplinari, bi tħejjija għal influssi f'daqqa tad-droga, speċjalment opjojdi sintetiċi.

Biex tiġġieled l-isfruttament tan-nies, l-UE adottat regoli ġodda[71] u se tintroduċi **Strateġija mġedda tal-UE dwar il-ġlieda kontra t-traffikar tal-bnedmin** (2026-2030), li tkopri l-istadji kollha mill-prevenzjoni sal-prosekuzzjoni, b'enfasi fuq l-appoġġ għall-vittmi kemm fil-livell tal-UE kif ukoll f'dak internazzjonali.

Fil-ġlieda kontra l-**faċilitazzjoni ta' dħul klandestin ta' migranti**, il-Kummissjoni se tmexxi l-isforzi mas-sħab ewlenin permezz tal-Alleanza Globali l-ġdida għall-Ġlieda Kontra l-Faċilitazzjoni ta' Dħul Klandestin ta' Migranti, f'kooperazzjoni mal-Europol, l-Eurojust u l-Frontex, inkluż fid-dimensjoni online. Il-proposti tal-Kummissjoni dwar il-ġlieda kontra l-kuntrabandu[72] għandhom jiġu adottati u implimentati mingħajr dewmien. Barra minn hekk, il-Kummissjoni, wara l-adozzjoni tas-**Sett ta' Għodod dwar l-operaturi tat-trasport**[73], żiedet is-sensibilizzazzjoni mal-awtoritajiet u l-operaturi barranin, u se tkompli tinvolvi ruħha mal-industrija tal-avjazzjoni u mal-organizzazzjonijiet tal-avjazzjoni ċivili[74] biex tqajjem kuxjenza dwar il-faċilitazzjoni ta' dħul klandestin ta' migranti bl-ajru[75].

Il-**kriminalità ambjentali** thedded l-ambjent, is-saħħa pubblika u l-ekonomiji fit-tul. Il-Kummissjoni se tappoġġja lill-Istati Membri fl-implimentazzjoni tad-Direttiva dwar ir-Reati Ambjentali[76] u se ssaħħaħ in-networks u l-azzjonijiet operazzjonali f'dan il-qasam[77]. Infurzar

[70] COM (2023) 641 final.
[71] Id-Direttiva (UE) 2024/1712 tat-13 ta' Ġunju 2024 li temenda d-Direttiva 2011/36/UE dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-traffikar tal-bnedmin u l-protezzjoni tal-vittmi tiegħu, ĠU L, 2024/1712, 24.6.2024.
[72] COM (2023) 755 final u COM (2023) 754 final.
[73] Sett ta' għodod li jindirizza l-użu ta' mezzi kummerċjali tat-trasport biex tiġi ffaċilitata l-migrazzjoni irregolari lejn l-UE.
[74] Inkluża l-Organizzazzjoni tal-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali (ICAO, International Civil Aviation Organisation).
[75] Il-Kummissjoni se tappoġġja wkoll il-finalizzazzjoni tar-Regolament dwar miżuri kontra operaturi tat-trasport li jiffaċilitaw jew jinvolvu ruħhom fit-traffikar ta' persuni jew fil-faċilitazzjoni tad-dħul klandestin ta' migranti, COM(2021) 753 final.
[76] Id-Direttiva (UE) 2024/1203 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' April 2024 dwar il-protezzjoni tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali, ĠU L, 2024/1203, 30.4.2024.
[77] In-Network tal-UE għall-Implimentazzjoni u l-Infurzar tal-Liġi Ambjentali (IMPEL, Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law), in-Network Ewropew tal-Prosekuturi għall-Ambjent (ENPE, European Network of Prosecutors for the Environmen), l-EnviCrimeNet u l-Forum tal-UE tal-Imħallfin għall-Ambjent (EUFJE, EU Forum of Judges for the Environment).

robust huwa essenzjali. Barra minn hekk, il-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa adottata reċentement dwar il-ħarsien tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali[78] se tgħin biex jiġu żgurati sforzi b'saħħithom u komparabbli biex tiġi indirizzata l-kriminalità ambjentali, kemm fl-Ewropa kif ukoll lil hinn minnha.

Ir-rispons tal-ġustizzja kriminali

Il-kriminalità u t-terroriżmu jista' jkollhom impatt fuq kulħadd, u dan jagħmilha essenzjali li jiġu appoġġjati u ssalvagwardjati d-drittijiet tal-**vittmi** biex titnaqqas il-ħsara u jiżdiedu s-sigurtà u l-fiduċja ġenerali fl-awtoritajiet. Filwaqt li tibni fuq id-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Vittmi, il-Kummissjoni se tintroduċi **Strateġija ġdida tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Vittmi**.

Is-**sistemi tal-ġustizzja kriminali tal-UE** jeħtieġu għodod effettivi biex jindirizzaw it-theddid emerġenti. Biex tikseb dan, il-Kummissjoni nediet **Forum ta' Livell Għoli dwar il-Futur tal-Ġustizzja Kriminali tal-UE**. Dan il-forum ilaqqa' flimkien l-Istati Membri, il-Parlament Ewropew, l-aġenziji u l-korpi tal-UE, u partijiet ikkonċernati rilevanti oħra. L-għan tiegħu huwa li jiddiskuti modi biex jiġi żgurat li s-sistemi tal-ġustizzja kriminali tagħna jibqgħu effettivi, ġusti u reżiljenti fost l-isfidi li qed jevolvu, filwaqt li jssaħħaħ il-kooperazzjoni ġudizzjarja u l-fiduċja reċiproka, inkluż permezz tad-diġitalizzazzjoni[79].

Azzjonijiet ewlenin

Il-Kummissjoni se:

- **tippreżenta proposta leġiżlattiva għal regoli modernizzati dwar il-kriminalità organizzata fl-2026**
- **tippreżenta proposta leġiżlattiva biex tirrevedi l-qafas legali dwar il-prekursuri tad-droga fl-2025**
- **tippreżenta proposta leġiżlattiva għal standards komuni tal-liġi kriminali dwar it-traffikar illeċitu tal-armi tan-nar fl-2025**
- **tivvaluta l-ħtieġa li jiġu riveduti d-Direttivi dwar il-Pirotekniċi u l-Isplussivi Ċivili**
- **tivvaluta l-ħtieġa li jkomplu jissaħħu l-Ordni ta' Investigazzjoni Ewropea u l-Mandat ta' Arrest Ewropew**
- **tippreżenta Strateġija ġdida tal-UE dwar il-ġlieda kontra t-traffikar tal-bnedmin fl-2026**
- **tippreżenta Strateġija ġdida tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Vittmi fl-2026**
- **tippreżenta Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar il-Protezzjoni tat-Tfal kontra l-Kriminalità sal-2027**
- **tippreżenta Pjan ta' Azzjoni tal-UE kontra t-traffikar tad-droga fl-2025**
- **tippreżenta Pjan ta' Azzjoni tal-UE kontra t-traffikar tal-armi tan-nar fl-2026**
- **tespandi suċċessivament l-Alleanza tal-Portijiet tal-UE mill-2025 'il quddiem**
- **tadotta linji gwida tad-DSA dwar il-protezzjoni tal-minorenni fl-2026**
- **tippreżenta Pjan ta' Azzjoni tal-UE kontra l-bullying ċibernetiku fl-2026**

L-Istati Membri huma mħeġġa:

- **jittrasponu bis-sħiħ ir-regoli l-ġodda dwar l-irkupru u l-konfiska tal-assi sa tmiem l-2026 u jużawhom sal-potenzjal sħiħ tagħhom**
- **jimplimentaw l-approċċ amministrattiv fil-ġlieda kontra l-infiltrazzjoni kriminali**

[78] Kumitat ta' esperti dwar il-ħarsien tal-ambjent permezz tal-Liġi Kriminali (PC-ENV) - Kumitat Ewropew dwar il-Problemi tal-Kriminalità.

[79] B'mod partikolari permezz tal-istabbiliment tal-Komunikazzjoni fil-qasam tal-e-Ġustizzja permezz tal-Iskambju ta' Data Online (eCODEX) u s-Sistema Ewropea ta' Informazzjoni ta' Rekords Kriminali - Ċittadini ta' Pajjiżi Terzi (ECRIS-TCN, European Criminal Records Information System - Third Country Nationals).

- **jistabbilixxu sħubijiet pubbliċi-privati kontra l-ħasil tal-flus**
- **jittrasponu u jimplimentaw bis-sħiħ id-Direttiva għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-vjolenza kontra fuq in-nisa u l-vjolenza domestika**

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill huma mħeġġa:

- **jagħmlu progress lejn negozjati dwar ir-Regolament li jistabbilixxi regoli għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-abbuż sesswali tat-tfal u d-Direttiva dwar il-ġlieda kontra l-abbuż sesswali u l-isfruttament sesswali tat-tfal u l-materjal ta' abbuż sesswali tat-tfal**
- **jikkonkludu n-negozjati dwar id-Direttiva dwar il-ġlieda kontra l-korruzzjoni**

6. Il-Ġlieda kontra t-terroriżmu u l-estremiżmu vjolenti

Se nintroduċu aġenda komprensiva kontra t-terroriżmu biex nipprevjenu r-radikalizzazzjoni, niżguraw spazji online u pubbliċi, inrażżnu l-kanali ta' finanzjament u nirreaġixxu għall-attakki meta jseħħu.

Il-livell ta' theddid terroristiku fl-UE għadu għoli. Huwa marbut mill-qrib mal-effetti konsegwenzjali ta' avvenimenti ġeopolitiċi, teknoloġiji ġodda, u mezzi ġodda ta' finanzjament tat-terroriżmu. Jeħtieġ li niżguraw li l-UE tkun mgħammra tajjeb biex tanticipa t-theddid, tipprevjeni r-radikalizzazzjoni (kemm offline kif ukoll online), tipproteġi liċ-ċittadini u lill-ispazji pubbliċi mill-attakki, u tirrispondi b'mod effettiv għall-attakki meta jseħħu. Fl-2025 se tiġi ppreżentata **Aġenda ġdida tal-UE dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-estremiżmu vjolenti** biex tiġi stabbilita l-azzjoni futura tal-UE. F'konformità mal-Aġenda l-ġdida, l-UE u l-Balkani tal-Punent se jiffirmaw il-**Pjan ta' Azzjoni Konġunt** il-ġdid dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-estremiżmu vjolenti fl-2025.

Il-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni u l-protezzjoni tan-nies online

B'mod simili għall-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata, il-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-estremiżmu vjolenti tibda bl-**indirizzar tal-kawżi ewlenin tagħha**. Iċ-**Ċentru ta' Għarfien tal-UE dwar il-Prevenzjoni tar-Radikalizzazzjoni** se jżid l-appoġġ tiegħu lill-prattikanti u lil dawk li jfasslu l-politika **b'sett komprensiv ta' għodod ta' prevenzjoni** ġdid biex jippermetti identifikazzjoni bikrija u interventi ffukati fuq individwi vulnerabbli, b'mod partikolari l-minorenni. Ir-radikalizzazzjoni spiss isseħħ fil-ħabsijiet u biex tappoġġja lill-Istati Membri fl-indirizzar ta' din il-kwistjoni, il-Kummissjoni se toħroġ rakkomandazzjonijiet ġodda.

L-estremisti terroristiċi u vjolenti jużaw pjattaformi online biex ixerrdu kontenut terroristiku u ta' ħsara, jiġbru fondi u jirreklutaw. L-utenti vulnerabbli, b'mod partikolari l-minorenni, qed jiġu radikalizzati online b'rata allarmanti. Ir-**Regolament dwar il-Kontenut Terroristiku Online** kien strumentali fil-ġlieda kontra t-tixrid ta' kontenut terroristiku online, u ppermetta t-tneħħija rapida tal-aktar materjal faħxi u perikoluż[80]. Il-Kummissjoni bħalissa qed tevalwa l-funzjonament tiegħu u se tivvaluta kif l-aħjar issaħħaħ dan il-qafas.

Il-**Protokoll tal-UE dwar il-Kriżi** għal rispons konġunt u rapidu tal-industrija tal-infurzar tal-liġi u tat-teknoloġija fir-rigward ta' attakk terroristiku se jiġi emendat biex jiġu żgurati l-iskalabbiltà u l-flessibbiltà biex ikun hemm rispons għad-dimensjoni online dejjem tikber tal-attakki terroristiċi. Il-Forum tal-UE dwar l-Internet se jkompli jkun it-triq ewlenija għall-kooperazzjoni volontarja mal-industrija tat-teknoloġija biex jiġi indirizzat il-kontenut

[80]Sal-31 ta' Diċembru 2024, inħarġu 1 426 ordni ta' tneħħija biex il-kontenut terroristiku jitneħħa jew jiġi mblukkat l-aċċess għalih, li l-maġġoranza l-kbira tiegħu huma mmirati lejn kontenut terroristiku Ġihadist iżda wkoll kontenut terroristiku tal-lemin.

terroristiku u ta' ħsara online. Barra minn hekk, il-Kummissjoni qed tinvolvi ruħha f'inizjattivi internazzjonali bħall-Fondazzjoni Christchurch Call u l-Forum Globali tal-Internet għall-Ġlieda kontra t-Terroriżmu (GIFCT, Global Internet Forum to Counter Terrorism).

Il-finanzjament tal-ġlieda kontra t-terroriżmu

It-terroristi jiffinanzjaw l-attivitajiet tagħhom b'kampanji ta' finanzjament kollettiv, kriptoassi, neobanks jew pjattaformi ta' pagament online. L-infurzar tal-liġi jeħtieġ li jidentifika u jinvestiga dawn il-flussi finanzjarji. Dan jeħtieġ mezzi, għodod u għarfien espert. In-**Network ta' Investigaturi Finanzjarji Kontra t-Terroriżmu** għandu rwol ewlieni. Il-Kummissjoni se tesplora l-ħolqien ta' **sistema ġdida għall-UE kollha biex jiġi traċċat il-finanzjament tat-terroriżmu** li jkopri tranżazzjonijiet intra-UE u SEPA, trasferimenti tal-kriptoassi, pagamenti online u elettroniċi, li tikkomplementa l-Ftehim tal-Programm dwar ir-Rintraċċar tal-Finanzjament tat-Terroriżmu (TFTP, Terrorist Financing Tracking Programme) bejn l-UE u l-Istati Uniti.

Il-baġit tal-UE jrid jiġi **protett minn użu ħażin biex jitrawmu fehmiet radikali/estremisti** fl-Istati Membri. Ir-**Regolament Finanzjarju** rivedut issa jinkludi kundanna għal "inċitament għad-diskriminazzjoni, għall-mibegħda jew għall-vjolenza" bħala raġuni għall-esklużjoni mill-finanzjament tal-UE. Il-Kummissjoni se tkompli tesplora l-aħjar mod kif tagħmel użu sħiħ mis-sett ta' għodod, inkluż meta tagħżel benefiċjarji potenzjali. Il-protezzjoni tal-baġit tal-UE tiddependi wkoll fuq kooperazzjoni b'saħħitha u kondiviżjoni ta' informazzjoni mal-awtoritajiet nazzjonali, l-aġenziji u l-korpi tal-UE.

Protezzjoni mill-attakki

Lil hinn mill-investiment fil-prevenzjoni tar-radikalizzazzjoni, komponent importanti tal-protezzjoni taċ-ċittadini huwa r-restrizzjoni tal-mezzi għat-terroristi u l-kriminali biex iwettqu attakki. Hija meħtieġa azzjoni kemm fuq l-għodod li jużaw it-terroristi kif ukoll biex jiġu protetti l-miri f'riskju ta' attakk.

Minbarra l-azzjonijiet dwar l-armi tan-nar, il-Kummissjoni se **tirrieżamina** wkoll **ir-regoli** dwar il-**prekursuri tal-isplussivi** biex tinkludi sustanzi kimiċi ta' riskju għoli. L-**ispazji pubbliċi** jibqgħu l-aktar miri komuni għall-attakki terroristiċi, b'mod partikolari għall-atturi waħedhom. Biex iċ-ċittadini jiġu protetti mill-ħsara, il-**programm Konsultattiv tal-UE għas-Sigurtà Protettiva** se jissaħħaħ biex jitwettqu valutazzjonijiet tal-vulnerabbiltà ta' spazji pubbliċi, infrastruttura kritika u avvenimenti ta' riskju għoli, fuq talba mill-Istati Membri u ffinanzjati mill-baġit tal-UE taħt il-Fond għas-Sigurtà Interna. L-UE se tfittex li tespandi l-finanzjament disponibbli għall-protezzjoni tal-ispazju pubbliku. Il-Kummissjoni toffri appoġġ lill-awtoritajiet tal-Istati Membri u lill-operaturi privati permezz ta' gwida u għodod iddedikati, bħaċ-Ċentru tal-Għarfien dwar il-protezzjoni tal-ispazji pubbliċi[81], u EUR 70 miljun diġà saru disponibbli biex jappoġġjaw il-protezzjoni tal-ispazju pubbliku mill-2020.

Il-Kummissjoni se tesplora wkoll l-introduzzjoni ta' rekwiżiti għall-organizzazzjonijiet biex iqisu jew jużaw miżuri ta' sigurtà f'postijiet aċċessibbli għall-pubbliku, permezz ta' involviment mal-awtoritajiet lokali u s-sħab privati

Minħabba vulnerabbiltajiet evidenti, l-**Istrateġija tal-UE dwar il-ġlieda kontra l-antisemitiżmu u s-sostenn tal-ħajja Lhudija (2021-2030)** se tkompli tiggwida l-azzjonijiet tal-Kummissjoni dwar il-protezzjoni tal-komunità Lhudija. Bl-istess mod, il-Kummissjoni se tiżgura li jkun hemm fis-seħħ għodod xierqa biex jappoġġjaw lill-Istati Membri fil-ġlieda kontra l-**mibegħda anti-Musulmana.**

[81] Ċentru ta' Għarfien dwar il-Protezzjoni tal-Ispazji Pubbliċi.

L-użu tad-**droni** għall-ispjunaġġ u l-attakki joħloq sfida dejjem akbar għas-sigurtà. Il-Kummissjoni se tiżviluppa **metodoloġija tal-ittestjar armonizzata għas-sistemi kontra d-droni**, se tistabbilixxi **Ċentru ta' Eċċellenza kontra d-droni** u se tivvaluta l-ħtieġa li jiġu armonizzati l-liġijiet u l-proċeduri tal-Istati Membri[82].

Ġellieda terroristi barranin

Biex jiġu identifikati ġellieda terroristi barranin li jirritornaw jew jidħlu fil-fruntieri esterni tal-UE, hija meħtieġa data dwar individwi li huma ta' theddida terroristika. Għal dan l-għan, il-Kummissjoni, flimkien mal-Europol, se ssaħħaħ il-**kooperazzjoni tagħha ma' pajjiżi terzi ewlenin biex tikseb data bijografika u bijometrika dwar individwi li jistgħu jkunu ta' theddida terroristika**, inklużi ġellieda terroristi barranin, li mbagħad tista' tiddaħħal fis-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen f'konformità sħiħa mal-oqfsa legali applikabbli tal-UE u dawk nazzjonali. Għalhekk huwa kruċjali li l-Istati Membri jagħmlu użu mill-għodod eżistenti kollha. Dan jinkludi l-inklużjoni tal-informazzjoni rilevanti kollha fis-**SIS**, it-tisħiħ tal-kontrolli bijometriċi u t-twettiq ta' kontrolli sistematiċi obbligatorji fuq il-persuni kollha fil-fruntieri esterni tal-UE[83]. Barra minn hekk, l-**Indikaturi Komuni tar-Riskju (CRIs, Common Risk Indicators)** żviluppati mill-Frontex se jkomplu jappoġġjaw lill-awtoritajiet ta' kontroll fil-fruntieri tal-Istati Membri biex jidentifikaw u jivvalutaw ir-riskju ta' vjaġġar suspettuż minn ġellieda terroristi barranin potenzjali.

Barra minn hekk, biex jiġi żgurat li l-Istati Membri jżommu aċċess għall-**evidenza mill-kamp tal-battalja** miġbura mill-Iskwadra Investigattiva tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Promozzjoni tal-Irfigħ tar-Responsabbiltà għal Delitti Mwettqa minn Da'esh/ISIL (UNITAD, UN Investigative Team to Promote Accountability for Crimes Committed by Da'esh/ISIL) għall-prosekuzzjoni ta' ġellieda terroristi barranin, il-Kummissjoni, flimkien mal-Eurojust, se tivvaluta l-possibbiltà li taħżen din l-evidenza fil-Bażi tad-Data tal-Evidenza ta' Delitti Internazzjonali Ewlenin tal-Eurojust. Barra minn hekk, ir-**Reġistru Ġudizzjarju** Ewropew **Kontra t-Terroriżmu**l-ġdid se jkompli jappoġġja lill-ġudikaturi tal-Istati Membri fl-identifikazzjoni rapida ta' rabtiet transfruntiera f'każijiet ta' terroriżmu.

Azzjonijiet ewlenin

Il-Kummissjoni se:

- **tadotta Aġenda ġdida tal-UE dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-estremiżmu vjolenti fl-2025**
- **tiffirma Pjan ta' Azzjoni Konġunt ġdid dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-estremiżmu vjolenti mal-Balkani tal-Punent fl-2025**
- **tiżviluppa sett ta' għodod komprensiv ġdid għall-prevenzjoni maċ-Ċentru tal-Għarfien tal-UE**
- **tevalwa l-applikazzjoni tar-Regolament dwar il-Kontenut Terroristiku Online fl-2026**
- **temenda l-Protokoll ta' Kriżi tal-UE fl-2025**
- **tippreżenta proposta leġiżlattiva biex tirrevedi r-Regolament dwar il-kummerċjalizzazzjoni u l-użu ta' prekursuri tal-isplussivi fl-2026**
- **tesplora l-fattibbiltà ta' sistema ġdida għall-UE kollha biex jiġi traċċat il-finanzjament tat-terroriżmu**

[82] B'segwitu għas-sett ta' azzjonijiet ewlenin fil-Komunikazzjoni dwar il-Ġlieda Kontra d-Droni tal-2023, COM(2023) 659 final.
[83] F'konformità sħiħa mal-Kodiċi tal-Fruntieri ta' Schengen u r-Regolament dwar l-Iskrinjar.

L-Istati Membri huma mħeġġa:

- **isaħħu l-kontrolli bijometriċi u iwettqu kontrolli sistematiċi obbligatorji fil-fruntieri esterni tal-UE**
- **jagħmlu użu sħiħ mir-Reġistru Ġudizzjarju Ewropew Kontra t-Terroriżmu**

7. L-UE bħala attur globali b'saħħtu fil-qasam tas-sigurtà

Biex insaħħu s-sigurtà tal-UE, se nagħtu spinta lill-kooperazzjoni operazzjonali permezz ta' sħubijiet ma' reġjuni ewlenin bħas-sħab tagħna tat-tkabbir u tal-viċinat, l-Amerka Latina u r-reġjun tal-Mediterran. L-interessi tas-sigurtà tal-UE se jitqiesu fil-kooperazzjoni internazzjonali, inkluż bl-ingranaġġ tal-għodod u l-istrumenti tal-UE.

Dawn l-aħħar snin urew ir-rabtiet intrinsiċi bejn is-sigurtà esterna u interna tal-UE. Il-gwerra ta' aggressjoni Russa kontra l-Ukrajna, il-kunflitt f'Gaża, is-sitwazzjoni fis-Sirja u l-kunflitti emerġenti madwar id-dinja kellhom effetti konsegwenzjali serji fuq is-sigurtà interna tal-UE. Biex tiġġieled l-impatt tal-instabbiltà globali fuq is-sigurtà interna tagħha, **jeħtieġ li l-UE tiddefendi b'mod attiv l-interessi tas-sigurtà tagħha** billi tindirizza t-theddid estern, tfixkel ir-rotot tat-traffikar, u tissalvagwardja l-kurituri ta' interess strateġiku bħar-rotot kummerċjali. Fl-istess ħin, l-UE se tkompli tkun alleat b'saħħtu għall-pajjiżi sħab, filwaqt li taħdem flimkien biex issaħħaħ is-sigurtà globali u tibni reżiljenza reċiproka kontra t-theddid.

F'dawn l-aħħar snin, l-UE ħadet passi sinifikanti biex issaħħaħ il-kooperazzjoni tagħha fil-qasam tas-sigurtà. Hija stabbiliet ftehimiet operazzjonali ta' infurzar tal-liġi u ta' kooperazzjoni ġudizzjarja, kif ukoll tipi oħra ta' arranġamenti ma' pajjiżi sħab. Qed issegwi b'mod attiv ftehimiet internazzjonali addizzjonali, f'konformità mad-direttivi ta' negozjar tal-Kunsill, u inizjattivi ta' bini tal-kapaċità, iffaċilitati mill-aġenziji u l-korpi tal-UE. Ewropa Globali-NDICI huwa kruċjali wkoll fit-tisħiħ tas-sigurtà mal-pajjiżi sħab.

L-**ordni multilaterali bbażata fuq ir-regoli** huwa pedament biex tissaħħaħ is-sigurtà globali. Id-djalogi dwar is-sigurtà, inklużi dawk tematiċi, huma vitali għat-tisħiħ ta' dawn l-isforzi. L-implimentazzjoni tal-**Boxxla Strateġika għas-Sigurtà u d-Difiża**, flimkien ma' oqfsa ta' kooperazzjoni bilaterali u multilaterali bħall-Ftehimiet ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni u l-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni, u l-kollaborazzjonijiet ma' organizzazzjonijiet bħan-NU u n-NATO, huma kruċjali għall-iżvilupp ta' soluzzjonijiet ta' sigurtà effettivi. L-UE se tkompli tagħti sehemha f'fora multilaterali[84] u se ssaħħaħ il-kooperazzjoni tagħha ma' organizzazzjonijiet u oqfsa internazzjonali u reġjonali rilevanti, inkluż in-NATO, in-Nazzjonijiet Uniti, il-Kunsill tal-Ewropa, l-Interpol, il-G7, l-OSKE u s-soċjetà ċivili.

Kooperazzjoni reġjonali

Bħala prijorità, it-tkomplija tal-appoġġ sod tal-UE lill-**Ukrajna**, u t-tisħiħ tas-sigurtà u r-reżiljenza tal-**pajjiżi tat-tkabbir tal-UE**, huma imperattiv politiku u ġeostrateġiku. L-appoġġ għas-sigurtà tal-UE għandu jimxi id f'id mal-**integrazzjoni aċċellerata tal-pajjiżi kandidati** fl-**arkitettura tas-sigurtà tal-UE**, b'mod parallel mal-konsolidazzjoni tal-kooperazzjoni reġjonali tagħhom. Il-Kummissjoni se tuża l-politika tat-tkabbir tal-UE biex tappoġġja l-kapaċitajiet tal-pajjiżi kandidati tal-UE u tal-kandidati potenzjali biex tirrispondi għat-theddid, biex iżżid il-kooperazzjoni operazzjonali u l-iskambju ta' informazzjoni, u biex tiżgura l-allinjament mal-prinċipji, il-leġiżlazzjoni u l-għodod tal-UE. L-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III), kif ukoll il-Faċilitajiet għall-Ukrajna, għall-Moldova u għall-

[84] Il-Forum Globali Kontra t-Terroriżmu, il-Koalizzjoni Globali kontra d-Da'esh, il-Forum Globali tal-Internet għall-Ġlieda Kontra t-Terroriżmu (GIFCT), il-Fondazzjoni Christchurch Call, il-Koalizzjoni Globali biex jiġi indirizzat it-Theddid tad-Drogi Sintetiċi.

Balkani tal-Punent huma kruċjali fit-tisħiħ tas-sigurtà kemm fil-pajjiżi kandidati kif ukoll f'dawk kandidati potenzjali.

L-UE se tkompli tintegra wkoll lis-**sħab tal-viċinat** fl-arkitettura tas-sigurtà tal-UE. Permezz tal-**Patt il-Ġdid għall-Mediterran** u l-**Approċċ Strateġiku** li jmiss **għall-Baħar l-Iswed**, l-Unjoni se timmira li tkompli tibni kooperazzjoni reġjonali u Sħubijiet Komprensivi Strateġiċi bilaterali b'dimensjoni ta' sigurtà, meta rilevanti, bi djalogi regolari ta' livell għoli dwar is-sigurtà. Il-kooperazzjoni operazzjonali mal-Afrika ta' Fuq, il-**Lvant Nofsani u l-Golf** se tissaħħaħ, b'mod partikolari dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu, il-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus, it-traffikar tal-armi tan-nar u l-produzzjoni u t-traffikar tad-droga, b'mod partikolari l-captagon.

Biex tiġi indirizzata ż-żieda fl-attività terroristika u kriminali u l-effetti konsegwenzjali potenzjali tagħha fl-**Afrika sub-Saħarjana, b'mod partikolari s-Saħel, il-Qarn tal-Afrika, u l-Afrika tal-Punent,** l-UE se ssaħħaħ l-appoġġ għall-Unjoni Afrikana, il-Komunitajiet Ekonomiċi Reġjonali (RECs, Regional Economic Communities) u l-pajjiżi fir-reġjun. F'konformità mal-Istrateġija tal-UE għas-Sigurtà Marittima[85], l-UE se ssaħħaħ il-kooperazzjoni fil-**Golf tal-Guinea, il-Baħar l-Aħmar u l-Oċean Indjan** biex jiġu indirizzati t-traffikar u l-piraterija, billi tappoġġja l-kooperazzjoni intra-Afrika u reġjonali, u bl-appoġġ tal-Preżenzi Marittimi Koordinati (CMP, Coordinated Maritime Presences) tal-UE u ċ-Ċentru għall-Analiżi u l-Operazzjonijiet Marittimi - Narkotiċi) (MAOC-N, Maritime Analysis and Operations Centre (Narcotics)).

Mal-**Amerka Latina u l-Karibew,** l-UE se ssaħħaħ il-kooperazzjoni operazzjonali biex iżżarma u tipproċessa networks kriminali ta' riskju għoli u tfixkel l-attivitajiet illeċiti u r-rotot tat-traffikar, filwaqt li ssaħħaħ l-oqfsa ta' kooperazzjoni, bħall-UE-CLASI (il-Kumitat Latino-Amerikan għas-Sigurtà Interna) u l-Mekkaniżmu ta' Koordinazzjoni u Kooperazzjoni UE-CELAC dwar id-Drogi. Ir-reżiljenza u s-sħubijiet taċ-ċentri loġistiċi u l-approċċi segwi l-flus se jkunu fost il-prijoritajiet. L-UE se tkompli tappoġġja l-iżvilupp tal-Komunità tal-Pulizija tal-Kontinent Amerikan (AMERIPOL, Police Community of the Americas) biex issir l-ekwivalenti reġjonali tal-Europol u ssaħħaħ il-kooperazzjoni ġudizzjarja bejn l-Istati Membri u r-reġjun. L-UE se taħdem ukoll mal-**Asja Ċentrali u t'Isfel** fuq sfidi ta' sigurtà kondiviżi relatati mat-terroriżmu, it-traffikar ta' oġġetti illeċiti, inkluż id-drogi, it-traffikar tal-bnedmin u l-faċilitazzjoni ta' dħul klandestin ta' migranti.

Barra minn hekk, l-UE se tappoġġja oqfsa ta' kooperazzjoni reġjonali f'pajjiżi terzi biex tgħinhom aktar sabiex iwaqqfu t-traffikar illeċitu fis-sors, f'konformità mal-prinċipju ta' responsabbiltà kondiviża għall-katina tal-provvista kriminali kollha. Barra minn hekk, l-UE se tagħmel il-parti tagħha biex tgħin fit-tisħiħ tas-sigurtà taċ-ċentri loġistiċi barra mill-pajjiż, billi tikkoordina **spezzjonijiet konġunti f'portijiet ta' pajjiżi terzi.**

Kooperazzjoni operazzjonali

Il-**Global Gateway** se tappoġġja proġetti ta' infrastruttura sostenibbli u ta' kwalità għolja fis-setturi diġitali, tal-klima u tal-enerġija, tat-trasport, tas-saħħa, tal-edukazzjoni u tar-riċerka. Il-Kummissjoni issa se tinkludi kunsiderazzjonijiet ta' sigurtà, meta rilevanti, fl-investimenti futuri tal-Global Gateway. Dan se jinkludi inizjattivi kritiċi għall-awtonomija strateġika tal-UE u tal-pajjiżi sħab tagħha, bħal proġetti infrastrutturali li jinkorporaw valutazzjonijiet tas-sigurtà u miżuri ta' mitigazzjoni tar-riskju.

Il-Kummissjoni se ssegwi aktar **ftehimiet bejn l-UE u pajjiżi terzi dwar il-kooperazzjoni mal-Europol u l-Eurojust**, b'mod partikolari mal-pajjiżi tal-Amerika Latina.

[85] JOIN (2023) 8 final.

Barra minn hekk, il-parteċipazzjoni proattiva ta' pajjiżi mhux tal-UE fl-**EMPACT** hija waħda mill-aktar mezzi effettivi biex tissaħħaħ il-kooperazzjoni operazzjonali. L-UE se tkompli tinkoraġġixxi l-involviment ta' pajjiżi terzi, b'mod partikolari l-Balkani tal-Punent, il-Viċinat tal-Lvant, l-Afrika sub-Saħarjana, l-Afrika ta' Fuq, il-Lvant Nofsani, l-Amerka Latina u l-Karibew, fil-qafas. Għodda oħra biex tiżdied il-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi fil-ġlieda kontra l-kriminalità hija t-Task Forces Operazzjonali bejn l-Istati Membri u kkoordinata mill-Europol, fejn jistgħu jipparteċipaw pajjiżi terzi. Il-Kummissjoni għandha l-għan li tiffinalizza wkoll in-negozjati għall-ftehim internazzjonali bejn l-**UE u l-Interpol**[86], filwaqt li tiżgura approċċ aktar unifikat għat-theddid għas-sigurtà globali u għall-ġlieda kontra r-reati tranżnazzjonali.

L-**Unjoni trid tkun preżenti fil-prattika f'approċċ ta' Tim Ewropa**. Il-persunal speċjalizzat tal-Unjoni u tal-Istati Membri għandu rwol kritiku fl-iżgurar li l-azzjoni esterna tal-Unjoni tkun infurmata tajjeb, ikkoordinata u reattiva. Biex dan l-approċċ jitla' għal-livell li jmiss, il-Kummissjoni, appoġġjata mir-Rappreżentant Għoli għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, se ssaħħaħ in-**networks ta' kollegament** u tiffaċilita l-iskjerament ta' **uffiċjali ta' kollegament** reġjonali **tal-Europol u tal-Eurojust**, f'konformità mal-ħtiġijiet operazzjonali tal-Istati Membri.

L-UE se tfittex infurzar tal-liġi operazzjonali u kooperazzjoni ġudizzjarja aktar mill-qrib, trawwem kondiviżjoni ta' informazzjoni f'ħin reali u operazzjonijiet konġunti permezz ta' **Skwadri ta' Investigazzjoni Konġunti** f'pajjiżi terzi bl-appoġġ tal-Europol u l-Eurojust. Il-Kummissjoni se tappoġġja wkoll lill-Istati Membri fl-istabbiliment ta' **ċentri konġunti tal-fużjoni** li jlaqqgħu flimkien esperti u infurzar tal-liġi lokali f'pajjiżi terzi strateġiċi.

Għodod tal-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni (PESK)

Il-missjonijiet tal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiża Komuni (PSDK) se jintużaw ukoll sal-potenzjal sħiħ tagħhom biex jidentifikaw u jindirizzaw aħjar it-theddid estern għas-sigurtà interna tal-UE, f'konformità mal-mandati tagħhom stabbiliti mill-Kunsill. Biex jinbnew il-kapaċitajiet ta' pajjiżi terzi, ir-Rappreżentant Għoli għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà u l-Kummissjoni se jappoġġjaw l-azzjonijiet tal-PSDK bi strumenti ta' finanzjament dedikati u jesploraw il-mezzi xierqa kollha ta' finanzjament.

Il-miżuri restrittivi tal-UE huma għodda tal-PESK stabbilita sew, użata wkoll għall-ġlieda kontra t-terroriżmu. Abbażi ta' suġġerimenti mir-Rappreżentant Għoli għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, l-Istati Membri, jew il-Kummissjoni, il-Kunsill jista' jivvaluta kif il-miżuri restrittivi awtonomi eżistenti tal-UE (il-lista tal-UE ta' terroristi) jistgħu jsiru aktar effettivi, operazzjonali u aġli. Barra minn hekk, huma jistgħu iqisu li jesploraw miżuri restrittivi addizzjonali mmirati lejn networks kriminali, f'konformità mal-objettivi tal-PESK.

Il-politika dwar il-viżi u l-iskambju ta' informazzjoni

Il-politika tal-UE dwar il-viżi hija għodda ewlenija għall-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u għas-sigurtà tal-fruntieri tagħna billi jiġi kkontrollat id-dħul fl-UE u jiġu stabbiliti l-kundizzjonijiet għalih. Il-Kummissjoni se tintegra bis-sħiħ il-**kunsiderazzjonijiet tas-sigurtà fil-politika tal-UE dwar il-viżi** permezz ta' Strateġija tal-UE għall-Politika dwar il-Viżi li jmiss. Il-Kummissjoni se taħdem mal-koleġiżlaturi biex tadotta l-proposta biex tirrevedi u tissimplifika l-Mekkaniżmu ta' Sospensjoni tal-Viża, b'mod partikolari għal każijiet speċifiċi ta' użu ħażin tar-reġim mingħajr viża[87]. Il-pajjiżi terzi se jiġu mħeġġa jikkondividu informazzjoni dwar

[86] Id-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE) 2021/1312 tad-19 ta' Lulju 2021 u d-Deċiżjoni tal-Kunsill (UE) 2021/1313 tad-19 ta' Lulju 2021.
[87] COM (2023) 642.

individwi li jistgħu jkunu ta' theddid għas-sigurtà, li se tiddaħħal fis-sistemi ta' informazzjoni u fil-bażijiet tad-data tal-UE.

Biex tikseb il-koordinazzjoni tal-politika u l-isforzi upstream, filwaqt li tiftaħ kooperazzjoni aktar effiċjenti, rapida u bla xkiel, il-Kummissjoni se taħdem biex tistabbilixxi **arranġamenti għall-fluss tad-data** u tesplora modi biex **ittejjeb l-iskambju ta' informazzjoni** għall-finijiet tal-infurzar tal-liġi u tal-ġestjoni tal-fruntieri ma' pajjiżi terzi fdati f'konformità mad-drittijiet fundamentali u mar-regoli dwar il-protezzjoni tad-data.

Azzjonijiet ewlenin

Il-Kummissjoni se:

- **tikkonkludi ftehimiet internazzjonali bejn l-UE u pajjiżi terzi prijoritarji dwar il-kooperazzjoni mal-Europol u l-Eurojust**
- **tħeġġeġ il-parteċipazzjoni ta' pajjiżi sħab fl-EMPACT fil-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata u t-terroriżmu**
- **tappoġġja lill-aġenziji u l-korpi tal-UE fl-istabbiliment u t-tisħiħ tal-arranġamenti ta' ħidma mal-pajjiżi sħab**
- **tkompli tirrifletti l-kunsiderazzjonijiet ta' sigurtà fil-politika tal-UE dwar il-viżi permezz tal-Istrateġija dwar il-Viżi li jmiss**
- **issaħħaħ l-iskambju ta' informazzjoni ma' pajjiżi terzi fdati għall-finijiet tal-infurzar tal-liġi u tal-ġestjoni tal-fruntieri**

Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mar-Rappreżentant Għoli għall-Affarijiet Barranin, se:

- **tagħmel użu sħiħ mill-missjonijiet ċivili tal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiża Komuni (PSDK)**
- **tikkoordina l-ispezzjonijiet konġunti fil-portijiet ta' pajjiżi terzi sal-2027**

Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mar-Rappreżentant Għoli għall-Affarijiet Barranin u l-Istati Membri, se:

- **issaħħaħ in-networks ta' kollegament u l-kooperazzjoni f'approċċ ta' Tim Ewropa**
- **tistabbilixxi timijiet operazzjonali konġunti u ċentri ta' fużjoni f'pajjiżi terzi mill-2025 'il quddiem**

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill huma mħeġġa:

- **jikkonkludu n-negozjati dwar ir-reviżjoni tal-Mekkaniżmu ta' Sospensjoni tal-Viża**

8. Konklużjoni

F'dinja mimlija inċertezza, il-kapaċità tal-Unjoni li tantiċipa, tipprevjeni u tirrispondi għat-theddid għas-sigurtà jeħtieġ li tiġi aġġornata.

Mhuwiex biżżejjed li nirreaġixxu biss għall-kriżijiet meta jseħħu. Jeħtieġ li nżidu l-għarfien tagħna bi stampa sħiħa tat-theddid hekk kif jevolvu. U li niżguraw li l-għodod u l-kapaċitajiet tagħna jkunu xierqa.

Is-sett komprensiv ta' miżuri dettaljati f'din l-Istrateġija se jgħin biex tinħoloq Unjoni aktar b'saħħitha fid-dinja: Unjoni li tkun kapaċi tantiċipa, tippjana u tieħu ħsieb il-ħtiġijiet tas-sigurtà tagħha stess, li tkun tista' tirrispondi b'mod effettiv għat-theddid għas-sigurtà interna tagħha u żżomm lill-awturi tar-reati responsabbli, u li tipproteġi s-soċjetajiet u d-demokraziji miftuħa, ħielsa u prosperi tagħha.

Dan jitlob bidla fil-mentalità tagħna dwar is-sigurtà interna. Se naħdmu biex ngħinu fit-trawwim ta' kultura ġdida tas-sigurtà tal-UE, fejn il-kunsiderazzjonijiet tas-sigurtà jiġu meqjusa fil-leġiżlazzjoni, il-politiki u l-programmi kollha tagħna – mill-bidu sal-implimentazzjoni. U fejn il-kollaborazzjoni bejn l-oqsma ta' politika tippermettilna nagħmlu progress ġdid.

Dan mhuwiex il-kompitu ta' istituzzjoni, gvern jew attur wieħed biss. Dan huwa l-isforz komuni tal-Ewropa.